

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 26-వ తేది సోమవారము

No. 274

సంపుటము ౯

చందుభివామి సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస డశమి. ౧౦.

సంచిక ౨౭౪

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయవంతుగాదు. క్షణముందులవలన మోషముగలుగను. పంచభావచీటిని చూచికొనిన మోషముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసివచ్చి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (1)

శ్రీ గంగులకు

శ్రీ గంగులకు

నంబి

బహువర్సములుగ మనుజుల మూర్తి మార్గమునండి చినువలె ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల కెగ, పచ్చ కెగ రక్త కెగ వీర చురుకు శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు తిగదీయుట మూత్రము కచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల కెగకొగ సామాన్యములను మొదలంటి, నిర్మలతయును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన కెగకొగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును బొందించును. మూత్రశాశ్వతము. వస్త్రీతి (అనగా మూత్రపుత్రి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకెటింగు మరియు పోస్టేజీ వగైరాలు వేరుగా నివ్వవలయును. మా మందుల జాబితాను, కొరవారికి ఉచితముగా పంపవలెను ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపురవీధి, మద్రాసు. తంజిలండ్రన్: పండిట్, మదరాసు

వావిలకొలను నుబ్బరాయచిత్ర ఆంధ్రగ్రంథములు

శ్రీమదాంధ్ర వాల్మీకిరామాయణము. యూ దవహర్యులముటి కావసితము, ప్రథమసంపుటము, పెం రు 4 ౦౦ రెండవసంపుటము ఈ తెలుగుమాట సిద్ధమగును. శ్రీకృష్ణలీలామృతము: ఇది యాంధ్ర వాల్మీకి రామాయణమంతటి యద్భుతము. వానాశురాణాకృత కృష్ణచరిత్రము, సమగ్రము, భగవద్గీత, ఉద్ధవగీతలొనగునవియు, శ్రీకృష్ణ లీలలకు దత్తాత్రేయమును గలపు. 8 సంపుటములు. ప్రథమసంపుటము 1-12-0, ద్వితీయము 2-4-0, తృతీయము 2-0-0. శ్రీకృష్ణవతారతత్వము: 875 పుటలు గలపు తెల 2-4-0, ఈ 2, 3, గ్రంథములను ఏ: కాలమునకొనవారికి రూ 6-12-0 మాత్రమే. ఒంటినిట్టి రఘువీరశిఖరము 0-4-0 బమ్మెర పోతనరత్నములు: తెల 0-14-0. శ్రీ గామజయమందిరము, తిరువళ్ళిక్కేరి, మదరాసు

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము

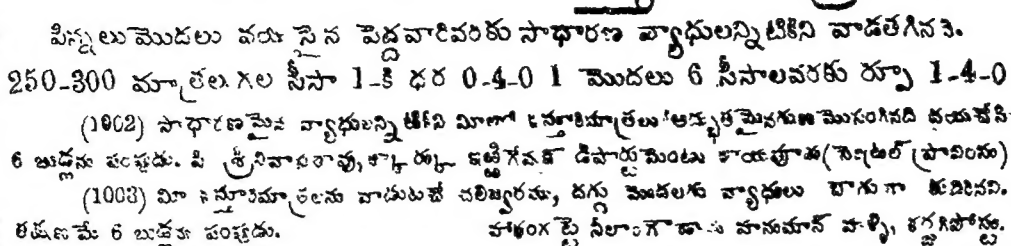
1 జాతకచక్రము, కుండలియొక్క నక్షత్రముగాని 2 పుట్టినతేది, జననకాల భుజియుగాని, 3 జాతకుని జన్మనామము ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాట ఉత్తరం వాయువు సమయముగాని, పంపినయెడల ద్వారకభావ ఫలములును, అంతటి విశేషాలములును వి. పి. నా 1-4-0% పంపబడును. అది నచ్చినయెడల మహాదశాంశరక్షణగల పూర్వాజాతకము రు 5-0-0 వ్రాయబడును. ముందు రూ 2 అడ్వాన్సు పంపవలెను. మొత్తంమీద ఒక సంవత్సరమునందు జరుగబోవుఫలము తెలుపవారిగా వ్రాయుటకు 1-4-0 అగును.

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము ఇది 800 శ్లోకముల గ్రంథము దీనియందు లగ్నమునుబట్టి, గ్రహములను మొదలగు విశేషములన్నియు వ్రాయబడినవి దీనితెల వి. పి. ఖర్చులు సహా రు 2-4-0. కెల్లాగుంట్లదితము. ఆకల్ల వెంకటేశాస్త్రి "దైవజ్ఞు" గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు గోవావారిజిల్లా.

రూ 250 లు బహుమతి

చమత్కారుణికము (యుక్తిరేఖలు) పుస్తకములో ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు వాయువులో వెలువడినవిగా గ దతేరినవానికి రూ 116 బహుమాన మివ్వబడును. స్థితియ బహుమతి రు 50 లు, తృతీయబహుమతి రు 25 లు, ఇట్లున్న 10 బహుమతులు ఉండును. ఈ బహుమానము కొరకు స్త్రీలు పురుషులు ప్రతివారూ ప్రయత్నము చేయవలెను. ఎవరియొద్ద వారు హుచ్చండి మీకు తెలియనిది యితరుల నడిగి తెలిసికొనినాడ గ్రంథమందినాడో మానములతో పరిశు ప్రశ్నలకు సదుత్తరములు వ్రాయవలెను. చమత్కారుణికము యుక్తిరేఖలు ప్రశ్న ప్రశ్నమును కొనిన ప్రతివారును పరిశుకు అర్హులు. పరిశులో గలిగినవారి కేర్లను ప్రచురించుచు, యీ పుస్తకమును దానిక ప్రతివానికి కనక ప్రత్యుత్తరముల పుస్తకము ఉచితముగా పంప వలెను. చమత్కారుణికము (యుక్తిరేఖలు) పరిశు ప్రశ్నల. పుస్తకము తెల రూ 1. రూ 1 తరువాతమేనుకు పుస్తక మివ్వబడును. రిజిస్టరు చేసికొని మీ పెంజాబ్లో దానిని పంపవలెను. డి. ఆర్. జనార్దనసంపాదకుడు, సింగ్పూ, గుంటూరుజిల్లా

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు మంచి బలమునిచ్చు ఔషధము.

[illegible]

స. 2 లు బేషధములు కొనువారి: సూ. (శ్రీ)రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం.

కెం 188 చె నాబాబుగోడు అనంతభవనండ్లగర మ్మదాను.

పాశ్చాత్య వేంకటాచల పంకితులు, (శ్రీ) శ్రీతారాఘవవైద్యశాల మైసూరు. (4)

బీజ్ బండ్:- శ్రీ కృష్ణాత పుచ్చకొనిన యొక కబుచ్చడిన వీరమయినా శంకుగంటలతో-

ప్ర. 11 చి అర్థముయిన రతి సౌఖ్యమునిచ్చును. శావలసినప్పుడు కొంచెం నివృత్తమునకును త్రావినవెంటనే విరగిపోవునట్లును
చ ప్రకృతి ప్రసంగమున భోజనం చేయవలెను. చీకోటాద:— మూడుకోటలు కడుపునొప్పి పాలతో పుచ్చుకొనిన
ధారగాలోపు వీర్యము (మెక్ల) నవ్వుచున్నచూ తప్పక కట్టును, చీకోటాద:— 15 కోటలు పాలతో కండుపునొప్పి పుచ్చు
కొని మూడుకోటల కడుపునొప్పి కలిగిన సపుంసకత్వము పోయి మరియొకప్పుడు పుచ్చును. అనేకులచే కరిగించ
కొని కట్టును పొందియున్నది మేము పుచ్చించి వ్రాసు సక్రమము. ఒకసారి తెచ్చించి వానిచే మిక్కిలి కలిగి
యను. ఈ కృతులు రసాస్వాదముగా నుంచుటయు, 20 మ్యాల ఔషధము నీవే 1-కరు. 2—0—0 ని. 5. ఖర్చులు వేరు.

ఆర్యవైద్యశ్రమం, 38, బై రాగిమఠవీధి, మద్రాసు.

అర్ధవశుడు!!

మించిపోవును !!

800 టెక్నెట్టుమ్మ త మే ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

2500 టెక్నోక్లబ్బు ఖర్చు పడినవి రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మీ అదృష్టమును } మొత్తము 3300 టిక్కెట్లు } ఇదియే లిగిన
 పరీక్షించుకొనుటకు } టిక్కెట్ల రు 5 లు మాత్రమే. } తరుణము

ఆద్యులారా: కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పద్దెనిమిదిలాకి వారాలాట మధ్యనిశిత 120 140 రు గల రెండంకెస్తులమీద ఆద్యుల వీరుచాలా ఫిట్టింగు సహా గవర్న మెంటువారికి తెలియజేసినవిషయం లాంటి మూలముగా విక్రయించుచున్నాను 2500టిక్కెట్లు ముద్దుగడిచి. 800 టిక్కెట్లు మార్కెట్లలో టిక్కెట్లు కావలసినవారు కర్రపదనివో దొరకవు.

2. జిల్లా కలెక్టరు పూర్తిమయన వెంటనే లాటరీ కలిపే వేదికనున్న ప్రదేశమును అంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య ప్రదేశ్ లోను సుమంతుల గొట్టేత్తువొట్టేత్తులు, వెల్లవనామ్యులయెవరూ ఏలాదలానో లాటరీ కల్పబడును.

3. ఈ జిల్లాలోని పశువుల సంరక్షణకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. పశువుల సంరక్షణకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. పశువుల సంరక్షణకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

4. పాపములు కలుగజేయు పాపములు వేరు. లాంటిగా గాని పాపములు వెంటనే తమ స్వరూపములతో క్రమముగా పుష్కలముగా కలుగజేయు పాపములు వేరు. అందులో తొలివది తేలికముగా తోచును.

ర. బిక్కట్ల గొప్పపిఠామూర్తి తన తండ్రి, సవాసన సువర్ణముగ్రహాని బిక్కట్ల 12 రు 5-00 చొ. వా
వ. బిక్కట్ల గొప్పపిఠామూర్తి తన తండ్రి బిక్కట్ల తిరుగ బాబూ వంపరకు. 10 బిక్కట్ల ఒకేసారి కొను
క్కుట బిక్కట్ల గొప్పపిఠామూర్తి వంపరకు.

5. పోస్ట్మెన్ డి. వి. పా. కల్యాణం చక్ర. పోస్ట్మెన్లుగా ఉంటుంటే జాబ్బు యివ్వబడదు. పూర్వదానం పోస్ట్మెన్లు ఈ దిగుత తెలుసుకునే పలాసుకులలోనుండువారైనా దొరకును

(2) పి. శేషశంకరాచార్యుల గృహము, గజపతిజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 తరలుకెట్టినది, మద్రాసు.
(2) పి. శివరావుగారి వారి గృహము, మాతేటి నుల్లూరుపేట, 97, గడ్డంగినది, మద్రాసు.

సాక్షాత్తులైన పాపాత్ములకు ఈయోగము చేయబడినది.

1-1-1923

జ్ఞానరత్నమాల - జ్ఞానరత్న, తిప్ప, గణిత ముంచిది

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రథమోధ్యాయః పంచవీధ్యాయః

విజ్ఞాపకము 1-3 0-0-0. అమృతంబును దీని, నిదరాను

22 వ తేది చర్చ

కార్మిక సేవ పరిహార చట్టము

చార్మిక్ గారు అనార్మిక్ నాగిరెంపబడిన స్టేట్ కార్మికులు
కానిచే సుఖంపడడే కార్మికులపరివారి చుట్టూను ప్రవేశ
పెట్టి.

శ్రీ. ఆర్డర్ ప్రామాణ్యము తెల్పవలయునని గావించుకొని
 పుండ నింటిలో చనిపోవు కార్యమని కుటుంబమునకు
 స్వప్నరూపమునవలెనను సవరణముండుగ నభ్యు
 తమ తెలుపవలెనని బయలుపరిచితిని. చర్చింపవలెనని ప్రవేశ
 పెట్టి యంగీకరింపజేయుట తప్పని తీర్మానము జాడ్యమిందిరి.
 శ్రీ. మొక్కి దాదాభాయిగారు చిట్లు నామోదించుచు 11 వ
 క్లాజునుగురించి చర్చించుట అసంగతమనిరి. శ్రీ ఆర్డర్ ప్రామ్
 గారు శ్రీ దాదాభాయిగారు రట్లుపలుకుట క్రమభంగమని యాడ్య
 మిందిరి.

అధ్యక్షులు:— ఇంజనీయరు క్రమధింగము తేడు.

నర్తక శాఖాపథ్యులగు గొల్ల ఇష్టపూర్వకము సమరణమున
 మేయనియూ, పశువులకు చానింపకపోటీ వీలుబడెనయ్య, బిల్లు
 పరిక్షార్థము కానింపబడుటచే కొన్ని అశుభములున్నను, అవి కాల
 క్రమేణ సమరంబుడునయ్య పలికిరి బిల్లు అంగీకరింపబడెను.
 అనంతరము చాడ్చీకు గారు ఇండియాకు ఫ్యాక్టరీస్ అమెండ్
 మెంట్ బిల్లు అంగీకరింపబడెను. దీని ప్రకారముదివారమునకు
 పూర్వము మూడురోజులలో నేడని యొకరోజున నెలవుగై
 కొని నడుచుటకై అదివారము వనిచేయ వానినియమున నట్టి
 అదివారమున వారముదినములలో కలిపి చేయవలెను.

అనంతరము వంశపారంపర్య అశ్రువుల పూరితములగు
గూర్మి అనుబ్ధివారు గావించిన కామనా చరిత్రంబునను. అశ్రు
కుడుగా పనిచేయుని వారుగాని వాని కనుభవవారు గాని అశ్రు
వృత్తి సంబంధించిన పరివారముకు పొంద వలదని యాదేశిగ
యింపబడినను. ప్రస్తుత మీ బిల్లు బొంపయి
మధ్యరాష్ట్రములు మాత్రమే వర్తిం. జేయబడును. కాని అనంత
మనుష్య నితరరాష్ట్రములకుగూడ వర్తింపజేసి వచ్చును. ఇది
వలకు చెప్పబడలేదు. నేటి కానినిలవారియే గూర్చిన వర్తన నిలిపి
వైది. కార్యనిర్వాహక శక్తులు. వాటినియనుసరించి అధికార
శక్తులు తమయొచ్చుచున్నట్లు సమ్యక్ లిఖింపుననియు సర
మిషేగారు పలికిరి. ఖైదు యందాన కామరాస్ గారు మరల
మన సంబంధించిన యాదివయమున ప్రవాళిప్రాయమున తిన్న
గ తెలిసికొనకుండా తొందరపడి కానను కానింప వలదని
యు యాబిల్లవలన వనిలోనుండితొలగిపోవలసినవృత్తులకు
తగిన పరివారమునుసంబంధ కేర్పాట్లుగావించ బడతేదలయు నాజ్ఞ
పించిరి. వెల్పా గారు బిల్లునామొందిరి కాశీ. రు ఆక్షేపణల
కు ప్రత్యుత్తరమునగిరి. ఖైదు యందానుగారిచే గావించబడిన
యాజ్ఞపణలనే గావించుచు ప్రభుత్వమువారికి అర్థి పంపబడి
నని క్షీరాదుగారు చెప్పిరి.

భువ్వగారు తాము పెట్టెంచుటలో నుపపాదింతుమని నో
టీసు ఇచ్చి కనవరణులు అణచిదాటా కనుపదలేనని యాక్షేపిం
చిరి. కాశీగారు వర్ష కొంతకాలము వరికాపు చేయుట కంగీ
కరించిరి. సర్ హుఫీగా రిండుల కొకవిసమును ప్రత్యేకింతుమని
అప్పిరి. మరునాటికి సభ నిలిపేయుచు నెను.

సెల్వా గారడిగిన ప్రశ్న మునుపటి ప్రత్యుత్తరమునకును శ్రీ రావు గారు కార్యనిర్వాహక పుట్టుట మంత్రిలు మొదలగు వారి సంఖ్యను తగ్గించుటనుగూర్చి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కద్దమండి బాబులు వచ్చే సనియు ఇంకను ఉత్తరములు వచ్చుచుండుటచే ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటింప విలంబితమయ్యు బాంబయి ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక పుట్టుటాకరు 15 మాన్యునని చాటించు శాసన విషయము తమకు తెలియనియు శ్రాత్తరపుట్టుని నియమించు శాసనము సార్వభౌమనిజేయనియు ఇందుగూర్చి ఇండియామంత్రి కలహా నీయదలపలేకనియు పలికిరి.

భారమాల్య - పండిత మహాసభ

హైదరాబాద్ మార్చి 15-16 తేదీలలో జరుగును

అక్షాధ్య జమీందారులు రైతులసభ

వరదానందాచార్య 13-14 తేదీలలో జరుగును

హాస్య పండిత సభకు అర్జును కలం అబద్ధుగారును
జమీందారుల చైరుల సభకు పండిత హాసీలాలు. సెహూగ
గారు సభ్యులు. వీరించేదరు. కళియాణంబరికి నైకవక్త్రుమను
కలిగించుటకే యీ సభలు జరుపుటను గాన అన్ని కాంగ్రెసు
భిలాషకు సంఘములవారును ప్రతినిధులను పంప గోరెదమని
సభాసమంతుకార్యదర్శి ప్రకటించెను.

మదరాసు శాసనసభ

శేటిదినుసు ఉదయం 11 గంటలకు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. సర్. పి. రాజగోపాలాచారిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభ్యుల సంఖ్య తక్కువగా నుండెను.

కొత్తలామెంబరుగ నియమింపబడిన గౌ. సి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వసభ్యులు కూర్చుండు బెంబెరులు కూర్చుండిరి. యె. యం. మురేగారు, సి. యం. మాధవనాథయ్యగారు రాజభక్తిప్రమాణముల గైకొని తమ స్థానములందు కూర్చుండిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు జరిగిపెట్టుట మద్రాసుపోర్టు ట్రస్టు సవరణ చట్టమును గవర్నరుజనరలు గారు అంగీకరించిరి అభ్యర్థులు తెలిపిరి.

పిక్కుట మద్రాసు లోకలు బోర్డులు చట్టపు సవరణబిల్లు మద్రాసు జిల్లా మునిసిపాలిటీల చట్టపు సవరణబిల్లుల వెల్లెట్ కమిటీలకు పానుగలు రాజు గారు అభ్యర్థులగు నుండే రను అభ్యర్థుని ఉత్తరవును కార్యదర్శి తెలిపిరి.

దీప్త్యాజ్ఞి (వెసిడింటు అధికారముల నిర్ణయించుటకై ఏర్పరచబడిన ఉపసభ్యులువారి నివేదికమును గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు సభ్యులకు తెలియపరచిరి.

ప్రాంతీయ అర్జులను సవరించుటకు కొంతమందిసభ్యులు కొన్ని సవరణలుపాడించిరి. ఈ సవరణల విషయమై ఆలోచించుటకు ఉపసభ్యులు దేర్పరచబడునని అభ్యర్థులు తెలిపిరి.

సప్లి మెంబర్ గ్రాంటులు

మెడికలు చాన్సిలరుల క్రింద 11262 రూపాయలు సప్లి మెంబర్ గ్రాంటు కావలయునని గౌ. పానుగలు రాజుగారు కోరిరి. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

కోయంబుత్తూరు వ్యవసాయ కళాశాలలో నీటి సప్లై సౌకర్యములను వృద్ధిచేయుటకు 11500 రూపాయలు గ్రాంటును గౌ. రెడ్డినాయుడుగారు కోరిరి. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

మలబారునందు రోడ్డు చూపుగు వాటిని రిపేరు చేయుటకు జిల్లాబోర్డువారికి లక్షరూపాయలు గ్రాంటును గౌ. పానుగలు రాజుగారు కోరిరి. ఈఖర్చులకు లక్షరూపాయలు సరిపోవునని లేక ఇట్టి మొత్తము లింకను కావలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుచుండెదరా తెలుపవలయునని రామచంద్ర రావుపంతులుగారు కోరిరి. ఇంతవరకు మలబారు జిల్లాబోర్డు వారు ఖర్చుచెట్టిక మొత్తము వారికిచ్చుటకై లక్షరూపాయలు గ్రాంటు కోరబడె ననియు ఇంకను కావలసిన ఖర్చులు రాబోవు బడ్జెటునందు చేర్చబడునని గౌ. పానుగలు రాజుగారు తెలిపిరి. గ్రాంటు ఆమోదింపబడెను.

దత్తమండలములయందు, నీటిపారుదల

సౌకర్యములు

పిక్కుట అధికారుల తీర్మానములపై చర్చ ప్రారంభింపబడెను. రంగనాథం మొదలిగా రుపపాడించిన తీర్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి:—దత్తమండలములయందు నీటిపారుదల సౌకర్యములను వృద్ధిచేయవలయునని రంగనాథం మొదలిగా తీర్మానము చేప పాడించుచు వివిధ రులులన్నియు తెలిపిరి. నీటి పారుదల సౌకర్యములను వృద్ధి చేయుట చే ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజలకును లాభము కలుగుననుట నిజముగాని ప్రస్తుతము మన ఆర్థికపరిస్థితులను గమనించి మనము పనిచేయవలయును. ఈరాష్ట్రమునందు నీటిపారుదల విషయముల గురించి ప్రభుత్వమువారికి తగుసలకు లిచ్చుటకు ఒక ప్రత్యేకకాఖ ఏర్పరచబడెను. ఏయేప్రాజెక్టును ప్రారంభించవలసినదియో సలహా ఇచ్చుచు వాటికి సంబంధించినవివరములను ఈకాఖవారు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుచుండిరి. కాని 1922 సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలలో ఖర్చులు తగ్గించవలయునను ఉద్దేశముతో ఈకాఖ తీసివేయబడెను. వారు అన్ని నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులవిషయమై అభిప్రాయములను తెలిపియున్నారు దత్తమండలములందు ప్రభుత్వమువారికి లాభము కలుగజేయుప్రాజెక్టులు లేవని అభిప్రాయపడుచున్నాను. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు ప్రారంభించిన దాదాపు 30 ఏటరూపాయలు కావలెను. ప్రస్తుతము మన ఆర్థికవ్యవస్థము లంతర్వైశ్వికముగ లేనందున ఈవిషయమై ఎట్టి వాగ్దానములు చేయుటకు వీలులేదు. ధనము మిగులు కొలది వీలున్నప్పుడెల్లను ఈవిషయములను జ్ఞాపకమునందుకొని తగువిధమున ప్రయత్నించుటకు నాకట్టి ఆదేశపడెను.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టులనుండి వెల్లెట్ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించుటకు వీలులేకున్నను చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించినచేయవచ్చుననియు ఇందుకల్ల ప్రభుత్వమువారికి అధికముగ ఖర్చు కలుగజేయుటయే కాక పొరులకు అధికముగ లాభము కలుగుననియు శివశంకరం పిల్లేగారు తెలిపిరి.

తీర్మానమును బలపరచుచు రామచంద్ర రావుపంతులు గారుచెప్పిరి:—

అంతవరకు ఈవిషయము లన్నియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి అధికారమునకు లోబడి యుండెను. ఇప్పుడు ఈవిషయములపై రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణముగ అధికారము అందుటచే ప్రభుత్వమువారికి రింకవరకు ఆవలంబించుచున్న విధానమును మార్చుకొనుట ఉచితమని అభిప్రాయపడుచున్నాను. మి. బి. నూల్ల సంస్కరణములకాలమున ఫామిను ఇన్స్ట్రుమెంట్సు గాను సంవత్సరమునకు 2½ లక్షల రూపాయలు ప్రత్యేకింపబడుచుండెను. ఈ మొత్తమును సర్వీసుయొగ మొనర్చుక ప్రభుత్వమువారు కూడబెట్టుచుండిరి. కడకు 80 లక్షలు చేరెను. అదంతయు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వ్యవధెను. ఇప్పుడుకూడ సంవత్సరమునకు 6½ లక్షలు ఫామిను ఇన్స్ట్రుమెంట్సులకు ప్రత్యేకింపబడుచున్నది. వెనుకటివలె రాను ఈ మొత్తమును కాటక నివారణార్థమై వ్యయ మొనర్చవలయునని కోరుచున్నాను. దత్తమండలముల నీటిపారుదల సౌకర్యములను వృద్ధిచేయుటకై ఈ మొత్తమునందు కొంతభాగమును పయోగించవచ్చునని అభిప్రాయపడుచున్నాను.

సవరణలు

దత్తమండలములందే కాక శోయంబుత్తూరు జిల్లా నీటి పారుదల సౌకర్యములకు వృద్ధిచేయవలయునని టి. ఎ. రామలింగం చెట్టిగారు సవరణ నుపపాడించిరి. ఈసవరణ నుపపాడించుట ప్రత్యేకముగ లేదనియు ఆకసురమని తోచిన వేళా తీర్మానము పాడించుట యుక్తమని అభ్యర్థులు చెప్పిరి.

కాటకము అధికము గనుండు జిల్లాలలో నీటిపారుదల సౌకర్యములను వృద్ధిచేయు విషయమై పరిశీలించుటకు అధికార అధికార సభ్యులు ఒక విచారణసంఘ మేర్పరచవలయునని డాక్టరు నరేశ్ మొదలిగా రొకసవరణ నుపపాడించిరి. సర్. యస్. రామలింగం రిపోరటును బలపరచిరి. ఈసవరణకల్ల ఎట్టిలాభముకలుగదనియు ఈసంఘమువారు చేయవలసిన పనులన్నియు ప్రభుత్వమువారికింకవలయునని ఏర్పరచిన ప్రత్యేకకాఖవారు సంపూర్ణముగ చేసియున్నారని గౌ. రామస్వామి అయ్యగారుచెప్పి సవరణను ఆక్షేపించిరి.

సర్ వావియిల్లా గారు చెప్పిరి:— ఫామిను ఇన్స్ట్రుమెంట్సు విషయమై రామచంద్ర రావుగారు ప్రస్తావించియున్నారు. సంవత్సరమునకిప్పుడు 6½ లక్షలు ఇంచులకు ప్రత్యేకింపబడుచున్నది. కాని ఈ మొత్తములలో కొంతభాగము మిగులునీ కలదుటకేవల ముభ్రమ. కడచిన సంవత్సరము దత్తమండలమునందు 17 లక్షలు అప్పుకై యుట కివ్వబడెను. 1921-22 సంవత్సరమున కాటక నివారణార్థమై 13 లక్షలు వ్యయపరచబడెను.

కేళవపిల్లేగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దత్తమండలమునందు నీటిసౌకర్యములు లేకుండు పొరుల దార్జ్యము తీసిం చుచున్నదని చెప్పిరి.

కొత్తలామెంబరు

ఈ సందర్భమున కేళవపిల్లేగారు సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారుని అభినందించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ప్రజాసత్తిని యిచ్చు సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు లామెంబరు పదవి పొందినందులకు వారికి అభినందించుచున్నాను. రివిన్యూమెంబరు భావించుటకు ఇదిగోమనపార్టీఫోలియో కలిగి లామెంబరుకూడ భారతీయుడే వీరు ఇంకవును ఈవిషయమున సానుభూతి ప్రకటించుట యుక్తము. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి అధికారమున ఇదిగోమన విషయములందు గొప్పఅభివృద్ధి కనుపడ గలదని నమ్ముచున్నాను.

తన సవరణ నుపసహించుకొనుచు డాక్టరు నరేశ్ మొదలిగా రిట్లు చెప్పిరి. నేనీ సవరణ నుపసహించుకొనుచున్నాను ఈ సందర్భమున నాతన లామెంబరును అభినందించుచున్నాను. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ప్రభుత్వమున చెప్పెపురి పొరుల ప్రతినిధిగ ఎన్నుకొనినది కానసభ్యులైరి. వెనుక వారు అధికారసభ్యులైరి కావునవారు అధికారసభ్యులు పోవుచారని పోవుచు అధికారులపట్ల విముఖులై యుండక అధికారుల తీర్మానముల పట్ల సానుభూతి చూపుచుండిరిని నమ్ముచున్నాను.

చర్యకు రంగనాథం మొదలిగా ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు వెల్లెట్ ప్రాజెక్టులను కాకపోయినను చిన్నచిన్న ప్రాజెక్టులైనను ప్రారంభించవలసిన దత్తమండలములందలివారు అధికారుల వాధలపాలనయందని చెప్పిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—బడ్జెటుపై చర్చ ఆతిత్వరతో జరుగునున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో నేనీ తీర్మానము సంపూర్ణముగ అంగీకరింపజాలను. ఈతీర్మానము పపాడించినాన ఉద్దేశముల బట్టి నాకు సంపూర్ణముగ సానుభూతికలదు. కాని వనముండినగాని ఈతీర్మానము ఆచరణయందును బతుకు వీలులేదు.

ఈతీర్మానముపై చర్చ బడ్జెటు సమావేశకాలమున జరుగవలయునని ఆరుమైనాథం పిల్లేగారు రుపపాడించిరి. శివశంకరం పిల్లేగారు బలపరచిరి. ఈసలహా ఆమోదింపబడెను.

అటవీ శాఖ ఇబ్బందులు

కర్నూలు జిల్లానుందలి అటవీ శాఖ ఇబ్బందులను పరిశీలించుటకై ఒకవిచారణసంఘము నేర్పరచవలయునని శివభాగదేవిగారు తీర్మానముపాడించిరి. తీర్మానమును గౌ. శాపుగారు అంగీకరించిరి. సభ్యులచే ఆమోదింపబడెను.

అనధికారసభ్యులు సభకు రానందున ఈక్రిందితీర్మానములు పపాడింపబడలేదు

- (1) సానిక సంఘముల అభ్యర్థులపై అలవస్థనిర్ణయించుట (2) గుంట్లంధింపబడిన అసహాయవారులకునులనుపరిశీలించుటకు ఒక ప్రత్యేకసంఘమును ఏర్పరచుట (3) నైవాన్యుపల్లి తల అకౌంటు కమిటీల నివేదికములను శాసనసభ్యులకు పంచివెట్టుట (4) పాతశాలలయందు ఇంకను అధికముగ విద్యార్థులు చేరుకు తల సౌకర్యములు కలగజేయుట (5) ప్రభుత్వ స్పెషలు టెన్టు పరిశీలనయందు కూర్చుండెడిటలు పద్ధతి ప్రత్యేక వెట్టుట (6) సర్వేక్షేటు ఎక్స్క్లెక్షనును స్వయంవారి జీతములను వృద్ధిచేయుట (7) తన అభ్యర్థులు లను ఎన్నుకొను అధికారము అన్ని జిల్లాబోర్డులవారికిచ్చుట (8) అనంతపురం జిల్లాయందు లి అదనపు పోలీసు దళమును తీసివేయుట (9) అటవీశాఖ ఇబ్బందులను తొలగించు విషయమై సలహా లిచ్చుటకు ప్రతిజిల్లాయందును ఉపసంఘము లేర్పరచుట మున్నగు విషయములకు సంబంధించిన తీర్మానములు ఉపపాడింపబడలేదు.

గుంటూరులో మహమ్మదీయ పాఠశాల

గుంటూరునందలి మహమ్మదీయ మధ్యమిక పాఠశాలకు ఉన్నతపాఠశాలగ మార్పరచవలయునని ఒక తీర్మానము పపాడించెదనని మున్సిపల్ కమ్యూను ఆర్జును యి. హను సామెయిగారు నోటిను ఇచ్చియుండిరి. ఈపాఠశాలయందుండిరి 46 షారుము తెరువబడుటచే వారు తీర్మానము నుపపాడించలేదు.

శ్రీరంగం దేవాలయము

శ్రీరంగం దేవాలయమును రాష్ట్రీకదాసులులనుండి రిపేరు చేయవలయునని తుంగవేలు పిల్లేగారు రుపపాడించిరి సర్. టి. దేశకాచారిగారు బలపరచిరి.

ఈ తీర్మానమును అంగీకరించుటకు వీలులేదనియు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వకదాసులుల నుండి సామ్యుతీసి ఈ దేవాలయమును రిపేరు చేయుట అంత్యతస్థము కాదనియు, ఇట్లుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు బాధ్యులు కారనియు సర్ వావియిల్లా గారు తెలిపిరి. రామచంద్ర రావు పంతులుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు రంగనాథ స్వామి దేవాలయమునకు సంబంధించినసామ్య ప్రభుత్వమునానవద్ద కొంతకూడ లేదని చెప్పియు బదు చెప్పెను.

ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు ఒక ఉపసంఘ మేర్పరచవలయుననియు అందు చెప్పియుమొదల మొనటియ్యత్రి జిల్లా కలెక్టరు జిల్లాబోర్డుఅభ్యర్థులు, తుంగవేలుపిల్లేగారు సభ్యులగు నుండేలయునని విజయరావుగ మొదలిగా సవరణనుపపాడించిరి. ఈసవరణను చెప్పియుమొదల అంగీకరించిరి. సవరణ సభ్యులచే ఆమోదింపబడెను

మైనరు. ఇదిగోమన పిల్లేగారు గాను కొంత మొత్తమును ప్రత్యేకింపవలయునని వెలిగిగొండంగు రొక తీర్మానమునుపపాడించిరి. 1/30 గంటలకుచే సభ్యులు ఫలహారములకు లేచిరి.

మౌలానాఫహజురవాను సాహెబుగారు

నేను (20వ తేదీ) కడలూరు చెరసాలనుండి వినుదల యెరి

వానియందలి, పానుర్తి, వెల్లిపల్లెములనుండి కచ్చిక ప్రముఖులను అడమిపొంది పత్రికా సంపాదకుడు మున్ను కడలూరుప్రముఖులును చాలయండి పోరులకు చెరసాలము ముగడకే. మౌలానాసాహెబుగారికి ఘనమగుస్వాగత మొసంగివారి మోటారులో గూర్చుండబెట్టి మంగళవాద్యయంతోను భజనలతోను ఊరేగించి తీసికొని వెళ్లిరి. సాయుకాలము బహిరంగ సభ జరుగును. ఆ సభకు మౌలానా సాహెబుగారు రధ్యక్షత వహించెను. ఖిలాఫతు కాంగ్రెసు సంఘములవారు సభ్యులను ప్రోత్సహించు సమర్థులై దరు. రేవుపర్వార్థావ్వాము 12 గంటలకు సాహెబుగారు వానియందలి చేరుచరు. అజమహింసీ పత్రికాసంపాదకుడు రేవుకడ యమునకు చెప్పెపురి చేరును. (తంతివార్త.)

ସ୍ୱର୍ଗ.

పెద్దాపురము చుట్టుకక్కలను విశేషముగ ప్రచారము చేసి ఒక సంవత్సరము జైలులానుడి వచ్చిబట్టియు, ఏ సత్యము అచ్చటి జాతీయ విద్యాలయము మీఁజింపకుండు పోషింప ప్రయత్నించినో అట్టి ఆపేభర్తయు నగు శ్రీ కామరాజుగారు అధ్యక్షునకు వందనము లిచ్చించుచు ప్రజలు చేయవలసిన కార్యక్రమము నూచించిరి. శ్రీ కామరాజుగారు పలుకుబడి గలవారగుచేతను న్యాయబద్ధులై కష్టనిష్ఠురములగు దేశవ్యాప్త పనిచేయవలయునని నిష్పన్ను పెద్దాలములాని జాతీయ విద్యాలయము మంచిస్థితిలో నుండుటయు కాంగ్రెసు కార్యక్రమములకుగ నేతమేర్పరుతుమయ్య జరుగుచున్నది. కొన్ని ఇతర కష్టములవలననే ఇచ్చటను నాయనదొకడు కారాగారమున దైవపు పరియోగము ప్రభాపురుషులు రాజపూజకుచేత కాంగ్రెసు పరివశమౌతా లేదోయిరి. శ్రీ కామరాజుగారి ఏజెంట్ నిస్సయ పెద్దాపురము తాలూకాలో నభివృద్ధి అధికముగా నుండు యూహించుచున్నాను.

గంపలగూడెం కుమార రాజాగారు

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేజునుండి)

శ్రీ ల న భ

ఫిబ్రవరి 23 నుండి కుమార రాజాగారు 3 ఘంటలమీద...

భరణి

హయంకాలము 6 ఘంటల పురమందిరమున నుండియొక...

భరణి-త్యాగము

మనజేశమును భవిష్యత్తులను గురించి వివరించుచున్న...

సహాయమును తమ చేతిలో నుంచుకొనవలయును. వీరల...

కాలము

అకాలము అధ్యాత్మిక క్రింది వారి విజయము చేపట్టినది...

అస్పృశ్యులనుకూడ నివారించుచు, పంచమలను మనము...

అగ్రాసనాధిపతిగారి ఉపన్యాసాంతమున ఎల్లవారును వందన...

విన్నపము శ్రీ కృష్ణరావుగారు ఈపురమునుండి బయలు...

కొత్తపేట తాలూకా

కాంగ్రెసు సంఘసభ

తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ ఈ నెల 19 వ తేదీ...

(1) తాలూకా సంఘము యొక్క 1922 సం. నవంబరు...

(2) గతా కార్యక్రమ మీ సంవత్సరము తాలూకా...

మంగుడపేట:- బ్రహ్మాండం నరసింహమూర్తిగారు...

వేతనము మానమునకు రూ 10 లు ఖర్చులు సహా, రాష్ట్ర...

(8) ఈ తాలూకాలోని ప్రతి గ్రామములోను ప్రచారకు...

(4) తాలూకాయందు ఖద్దరీశ్వర్తి విరివిగా నుండుటకు...

(1) ముసల్ శ్రీరామ కృష్ణమంగారు. (2) కర్తా లక్ష్మీ...

(5) తాలూకాయందు హిందీపరిశిలన వల్లవారు 10...

గోరుగంతు వెంకటేశ్వర్లు

కార్యదర్శి

కొత్తపేట తాలూకా

కాంగ్రెసు సంఘము

1-11-22 లగాయతు 31-12-22 వరకు

ఆదాయవ్యయపట్టిక

1-11-22 తేదీ నాటికి తాలూకా సంఘముయొక్క

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like స్వరాజ్యనిధి ప్రత్యేకింపబడినది, ప్రత్యేకింపబడిన స్వరాజ్యనిధి, సభ్యత్వపుచందాలు, ఈ. గో. గారి తాలూకా, ప్రచారకుల అధ్యయన బాపతు, వి. నూర్యనారాయణగారివల్ల అమృతంమిత్తంబట్టు, ప్ర. గు. గారివల్ల అమృతంమిత్తంబట్టు, చె. పి. గారివల్ల అమృతంమిత్తంబట్టు, అమలాపురం తాలూకా సంఘమునూలు.

1-11-22 మొత్తం 31-12-22 వరకు

రాజ్ లోక రత్న సంఘముల, బాలులూకా తాలూకా ఈ సంఘమునకు కావలసిన

ఖర్చు

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like గో. జిల్లా సంఘమునకు సభ్యత్వపు చందాలు, కంఠిరపాలా, అశ్వమేధపు ఖర్చులు, ప్రయాణపు ఖర్చులు, బట్టలమృతంలలో నష్టం, ప్రచారకుల అధ్యయన, చె. పి. గారివల్ల అమృతంమిత్తంబట్టు, వి. నూర్యనారాయణగారివల్ల అమృతంమిత్తంబట్టు, బట్టలనిల్వ, రాజ్ లోక తాలూకా సంఘమునకు కావలసిన, ప్రచారకులవల్ల కావలసినది, రాజ్ లోక తాలూకా, నూలు, ప్రతిగింజలు వగైరా, గో. సభ్యనారాయణగారి కాతాన రు 200 లలో, కస్తూరి కుమారిగారి కాతాన రు 491 12 0 లలో, నామన బాపన్నగారి కాతాన రు 332 2 0 లలో, అంతర్వేదికలైంగిల్లాలో నిల్వయున్న రు 66, లలో నూలుతాలూకా.

గోరుగంతు వెంకటేశ్వర్లు

కార్యదర్శి

సామ్రాజ్య శాసనపత్ర

24 వ తేదీనాటిచర్య

ధీర్ఘి, ఫిబ్రవరి 24.—ఒకదినము విశ్రాంతి పొందిన పిమ్మట నేడు సభ మొల సమావేశ మయ్యెను.

బెంగాలు ఆవిధికారసభ్యులగు నియమింపబడిన ఉచిత జమీన్ గారను, కాసనకాళి జాయింటు క్యాబినెట్ గ్రాహం గారను ప్రతినిధులు. అధికారరహస్యమును బిల్లు నడిపించుటకై ప్రభుత్వమువారు గ్రాహం గారిని సభ్యులుగా నియమించి యున్నారు.

ప్రశ్నోత్తరములు నియోగిగారు

రైల్వేలను ప్రభుత్వము క్రయపారించుటయో లేక కంపెనీ క్రయపారించుటయోయనుమతమున నెంట్రల్ ఆడ్వైజరీ కౌన్సిలు ఆధిపత్యమును బెలుపవలసివచ్చినయె, వారిచర్యను ప్రకటించవలసివచ్చినయె, నియోగిగారు కోరిరి.

నెంట్రల్ ఆడ్వైజరీ కౌన్సిలు అధికసంఖ్యాకులు ప్రభుత్వమే నేజీమొంటుకు అనుకూలముగ సలహా నిచ్చినయె వారిచర్యను సభవారి కర్పింపలేకపోయినయె లిగారు ప్రశ్నోత్తర మిచ్చిరి.

నల్లమొంటులీ ప్రశ్న డా॥ గౌరంగారు

ఈ అధికసంఖ్యాకుల తంతమంది? సమాచారము తెలియదని లిగారు జవాబు చెప్పిరి. ఆడ్వైజరీ కౌన్సిలు వారిచర్య సమాచారము సభ్యులు తెలిసికొనుట యెట్లు ప్రశ్నించిరి.

లిగారు:—మీ నూచన ఆలోచింపబడును.

రంగారాజుగారి ప్రశ్నలకు తత్తరమిచ్చుచు లిగారు బర్మా రైల్వేకంపెనీ బ్రటిష్ ఇండియా స్టీము సేవిగేషన్ కంపెనీతో 10 యేండ్లకు ఒడంబడిక గావించుకొనుట వాస్తవమనియు, మొదలగు ఇంజనీర్లు బడంబడిక రాజువారములు జరపినయె, రాము రైల్వేబోర్డు యాజ్ఞలక్రింద నడచుకొన లేదనియు చెప్పిరి. ఇండియను కంపెనీల యొక్కయు విదేశ కంపెనీలయొక్కయు రైలు సమాన ముగానున్నపుడు సాధ్యముగ నంతకున్న మొదట్ల అంగీకరింప వలెనను నూతనమునకు ధంగము లేకుండ ఇండియను కంపెనీలకు మేలుచూపవలెననికొన్ని ఆఫ్ ఫైటువారు గావించిన తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిన రైల్వేబోర్డు తెలియ జేయబడినది. మైనింగు ఇంజనీరులు యీ ఆర్డరు తెలియజేయ బడినవి. సడరు ఒడంబడిక విషయమున మొదట్ల కోరడతేను, ఇండియాన్ కంపెనీల రైలును తెలిసికొనుటకు చర్యచేసికొనబడ లేదు. ఈ చర్యకు ప్రత్యేకకారణము లున్నవి. ఒకకారణ మేమన 1920-21 లో బొగ్గుస్థితి దుర్భాగముగా నుండెను. ఒకప్పుడు బర్మా రైలు 10 దినములకు మాత్రమే బొగ్గు సప్లయ గల్గియుండెను. 'ప్రెక్టో' కంట్రాక్టు చేసికొనుటలో ముఖ్యోద్దేశము ఎక్కువైనను అధికముగ బరువును గొంపోవుటకు కావలసినన్నిటన్నుల బొగ్గును సప్లయ చేయుటకు పీ. లియుండుట. సింధ్యాకంపెనీ మొత్తము 6 స్టీరులను గల్గియుండుటచే యీవరకును స్వీకరించలేదు. బర్మా రైల్వే కంపెనీకరవారదృష్ట్యా యోజించెను. కావున ప్రభుత్వవిధాన సమస్య రాలేదు.

ఆదాయపువన్ను చట్టము సవరణ బిల్లు

సర్ బాస్కెట్ బాకర్ గారు ఆదాయపు వన్ను చట్టము లో ఇందు చెక్షనులు కాసనోడోక్షమునకు సరిగాలేనందున వాటిని సవరింపబడుటకై బాకర్ గారికి చిన్న బిల్లును ప్రజేత చేసిరి. అట్లే లేని భవనము ననుభవించు వానివైకుడి ఆదాయపువన్ను విధించుట చట్టముతయారచేయుటలో సర్దోక్షముగా నుండెను. కాని కాసనము అట్లేలేని భవనమువై కన్నవిధించుటకు అనకాళ మిచ్చుటలేదు. ప్రస్తుతము చట్టము 1921-22 లో నిర్ణయింపబడిన పన్నులనే 1922-23 లో గూడ అచలులో నుంచినది. కాని చట్టము యుద్దేశము ఆదాయపువన్ను, నూపకటావన్ను నిర్ణయవిధానములలో నుంచుటబిల్లు ఈ యుద్దేశముల నెఱవేర్చును.

ప్రతినిధుల బిల్లు

ప్రతినిధులను మైన జాయింటుకమిటీ నివేదిక చర్చచేసి కోసబడిన నెంట్రల్ కాటన్ కమిటీలో 37 గురు సభ్యులందఱు లేరని బిల్లు నియమ మేర్పరచుచున్నది. ఈకమిటీలో ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిన లోకల్ కమిటీలసభ్యులతో ననివేయుట కధికారము. లి 12 సభ్యులుమాత్ర ముండవలె నని శేష గిరిఆచార్య గారు సవరణ సుపపాదించిరి.

శేషగిరిఆచార్యగారు కమిటీ యింక పెద్దదిగానున్న నెమ్మ లో చాలభాగము పీరిప్రయాణపుకర్తలు, బల్మెలులక్రిందకు వ్యయ ముగనని చెప్పిరి.

హుల్ల గారు

ప్రభుత్వమువారు యిట్లు క్రొత్తగా నియమింపజేసినయె ౧౦ దినములే 32 సభ్యులుగల నెంట్రల్ కాటన్ కమిటీ గలదని యు, కమిటీ బాంబయలో సమావేశమగు ననియు, సభ్యులు చాలమంది ఆ రాజధానికే జెందినవారు కావున కర్తవ్య అంత గా కావనియు, యిదివరకున్న కాటన్ కమిటీ యీకర్తవ్యలక్రింద నుం 1-కి ౧ 9000 ను వ్యయము చేయుచున్న దనియు, అధిక ప్రతినిధులుగల యీ క్రొత్తకమిటీ నుం 1-కి ౧ 18000 ముమాత్ర ము ఖర్చుచేయు నని అంచనా వేయబడిన దనియు హుల్లగారు చెప్పిరి.

మాంటాగ్యు వెబ్బుగారు రివిన్యూకాళికార్యకర్తగారు చెప్పిన దానిని బట్టి శేషగిరి ఆచార్యగారిని తమ సవరణ సుపసంపాదించుకొమ్మని సలహా నిచ్చిరి.

సర్వాధికారి గారు

మాడ వసరణకు ప్రతిఘటించిరి.

కమిటీ ప్రభుత్వమునకు సలహా నిచ్చుటకేగాక ప్రతిఘటనభివృద్ధిచేయుటకు సామ్య వినియోగించుటకుమాడ నేర్పడినది. కావున అందరి ప్రయోజనములును ముఖ్యముగ బెంగాలును ప్రతినిధులు గల్గియుండవలెనని.

శర్మగారు

సభ్యులసంఖ్య అధికము గావించబడుట వ్యయపాడు దారులకు విస్తారప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు ఇతర ప్రతినిధులు 4 గురుమాత్రమే. గలరు విధిసంఖ్య అధికము చేయవలసరమందన ముచని గౌ॥ శర్మగారు చెప్పిరి

శేషగిరి ఆచార్యగారు తమసవరణ సుపసంపాదించుకొనిరి.

హుల్లగారి సవరణ

మిల్లునుజమానుడు ఎవెను మొంటు కధితేపణ గల్గియున్నదానిని రద్దుచేయుటకుగాని సవరించుటకుగాని స్థానికప్రభుత్వమునకు ఆటలు చేసి కొనుటకు మాత్రమే నిచ్చు క్లాజును శేర్పూరులెనని హుల్లగారు యపపాదించిరి. ఈ క్రొత్తక్లాజు ప్రతి వస్తు చట్టము 33 కేతున ననుసరించుచున్నది. బిల్లు మిల్లు యజమానులకు వస్తులపై నేపిషమైనవస్తుల నిచ్చుటలేదు. ఈ సవరణలో బిల్లు ఆమోదించబడెను.

అధికారరహస్యములబిల్లు

విమృట అధికార రహస్యముల బిల్లు చర్చకువచ్చెను విదేశ ఏజెంటులకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుట బిల్లుప్రకార ము నేరమును స్థాపింపవచ్చును. 4 వ కాజు దీనికి నియమము లేర్పడుచున్నది. ఈక్లాజు సవరణనుగూర్చి విస్తారము చర్చ బరిగెను

అగ్నిహోత్రీగారు

విదేశ ఏజెంటునుగూర్చి సమాచారము తెలిసిన మతజాతు అది ఆపివెంటుకు సంబంధించినదని తెలియక పోవచ్చును. ఇది నిశ్చయముగా తెలియననుటకు హేతువున్నపుడే యిది నేరమును బలపఱచగల్గునట్లు సవరణ చేయవలెనని చెప్పిరి.

రంగారాజుగారు ప్రతిఘటించుచు విదేశఏజెంటు ఆడ్రెసు నిందితునిజేటులో శత్యజను పడవేయవని వాదించిరి.

ప్రభుత్వము తరపున గ్రాహం గారు ప్రతిఘటించిరి. నియోగిగారు

వల్మీకేశ్వర సరిసాధ్యపాఠముల బుడిమల్ కమిషనరు పివెన్ గారి ఆధిపత్యమును తెలిపిరి. యుద్ధసమయమున ప్రామ్మలోను, ఇంగ్లాండులోను, ఎప్పుడు నేజీచట్టమును నిర్వర్తించుటలో పీరికి అవధము గలదు. క్లాజు నియమములు ఆశ్చర్యయోగ ము గావించవచ్చునని వారు చెప్పిరి.

అగ్నిహోత్రీగారి సవరణ నిరూపించెను.

ఇంకొక సవరణ

విదేశఏజెంటులబిలాసము నేరమునకు సాక్ష్యముగా నిర్వచించు సభక్లాజును లోగిశివుమని అగ్నిహోత్రీగారు మరియొక సవరణ సుపపాదించిరి.

గౌరంగారు

ఒక హోటలులో నోక విదేశఏజెంటును యెడల ఆ హోటలులో నింతకలెనను వసించుచున్న వారియెడల హోటలు బిలాస మున్న యెడల ఏజెంటునినాసము అనిలాసమునందు లేకున్నను బిల్లుప్రకారము ఈబిలాసముగలవానిపై నేరము మోపబడును. ఈబిల్లుపై ౫వ మొంటుకు ప్రతిపాల్ భవనముగాని దీనియెడల ప్రితినిధులకురంగారాజుగారుమాడ త మ య భి ప్రాయముతో నేకభవించునని నమ్ముచున్నానని జాగగౌరంగారు ప్రసంగించిరి.

మొయిలీగారు

రంగారాజుగారు నెంట్రల్ కమిటీవారి ప్రోక్షకులము మాత్రమిచ్చుచున్నా రని చెప్పిరి. సామాన్యపౌరుని స్వేచ్ఛకు ధంగ కరమగునది బిల్లులో నేమియులేదు. వివరముగా విజయలాలను ముందవలెనని బిల్లు నియమింపబడును, యీ హోటలుబిలాస మున్నంతమాత్రమున దానియర్థము సరయక కొరలు మూర్ఖతతో నేరమును తావునని తలంపరాదనిరి. పివెన్ గారు తెలిసిన యభిప్రాయమునుగూర్చి యుద్ధముయొక్క అనుభవమును బట్టి ఇంగ్లాండు పీర్స్ బిల్లును కామన్సుసభ యాక్లాజు సంగీకరించినవని హోటలు మొయిలీగారు తెలిపిరి.

రంగారాజుగారు క్లాజును బలపఱచిరి. బిలాసమును విచారించుటలో కొద్ది అంత తెలివితేటలవరకును జాప్యమెడల నేరమునాించుటకు దగినవివేకము గలదనుటయులే కష్టము. కాని సవరణకు తమయోజ్జేపణ లేదనిరి.

సర్వాధికారి శేషగిరిఆచార్యగారు డా॥ గౌరంగారిని బలపఱచిరి. మోన్ ప్లాన్ యన్ గారు ప్రతిఘటించిరి.

డా॥ నందలాల్ గారు గౌరంగారిని బలపఱచుటకు లేన గా మొయిలీగారు ప్రభుత్వమువారు గౌరంగారి సవరణ నామోదించిన రైల్వే చర్చను ముగింపజేసిరి.

గౌరంగారి సవరణ ఆమోదించబడెను.

పిమ్మట నితర సవరణలు త్వరత్వరగ చర్చింపబడినవి. చాల సవరణలు పరిపూరించుకొనబడెను. చర్చలేక 3 వ కాజులు ప్రభుత్వముచే సంగీకరింప బడినవి. పీటిలో గౌరంగారితే సుపపాదించబడిన దోకటి ముఖ్యమైనది. దీనినిబట్టి ముద్దాయి తనకేసును నెవన్సుకోర్టుకు పంపుమని విచారణచేయు మేనిస్ట్రీలు నడుగ వచ్చును.

మొయిలీగారు

యీసవరణ సంగీకరించుచు యందువలన మొదటితరగతి మేజిస్ట్రీలుల సమర్థతను చులకనచేయుట ప్రయోగదని విశదపఱచిరి. బిల్లు కొన్ని ఆపొనలను కల్పించికావున నీసవరణ యంగీకరింపబడినది.

కడపటిసవరణ

డా॥ గౌరంగారుపాదించిరి. ఈసవరణను నియోగిగారిట్లు విశదపఱచిరి ప్రతిపాసి మ్యామను స్థానిక ప్రభుత్వము లేక గర్భురుజనరలుచే కేసువారుపరిశీలించిన పిమ్మట కాంక్షను చేయవలెను. కాని అప్పువలన ప్రాసిక్యూషన్ చేయుటకు సాధారణాధికారము గల్గియున్న అధికారి కాంక్షను చేయగూడదు.

సవరణ త్రోసివేయబడెను. (46) వోట్లు ప్రతిపాల్ము ౫ను 22 అనుకూలముగనుండెను.

బిల్లులో క్లాజులు ఒకటి తర్వాత నొకటి చర్చ జరిగిన పిదప మొయిలీగారు బిల్లు నామోదించవలసినదని తీర్మానము సుపపాదించిరి. హోటలు మొయిలీగారు కాలయాపన మగునని గావోలు ప్రసంగింపలేదు. కాని రంగారాజుగారు లేచి కాసన సభ్యులందఱును ప్రతికలంచును ప్రకటితమైన కొన్ని ఆపొనలను దిద్దిరి. బిల్లు క్రొత్తకాసనమును గావించలేదనియు ఉన్న చట్టము నే వికాలము గావించుచున్నది. వైస్రాయుకుకు సంబంధించిన నేరములను, సంబంధించిన నేరములను వేరవఱచుటలో నెంట్రల్ కమిటీవారు గావించిన యభివృద్ధిని చూపిరి.

జనుల పోగడ్రెను కార్యముల చేయుట ముఖ్యముగాని యిట్టి కాసనము కుతంతములు వస్తువారినితీయించు కరసరము ("రహస్యపు కాసనమును అవసరమున కుపయోగించుచున్నార" అను కేక) బిల్లు క్రొత్తపులను దండించుట కేర్పడినది. కావున నిది బలమైన అధికారమును విస్తారముగ గల్గియుండవలెను.

డా॥ గౌరంగారు

బిల్లు నూత్రమునకు ఆక్షేపణ లేదనిరి. కాని నియమములు అతిప్రవణము నున్నవి. పిలవని పేరంటముగ వచ్చి ప్రభుత్వము తరపున బిల్లు సవరణ పొసగినపుడే ప్రయోగింపబడునని చెప్పిన రంగారాజుగారిలో నే నేకభవించను ఈ చట్టము యుద్ధకలయమునను కాంక్షింపయమునను గూడ యుపయోగములే కేర్పడినది. వైగా వైనికవ్యవహారములకు సంబంధించిన పెద్ద సేనములను సివిలవ్యవహారములకు సంబంధించిన అల్పసేనములలో కలగజువుకేయనున్నది. ఈరెండువిధములైన నియములను వేరు కాసనములుగా ప్రభుత్వమువారు గావించునని నమ్ముచున్నాము.

బిల్లు యింగ్లీషు చట్టము ననుసరించుచున్నదని భ్రమపడే మాడనియు గౌరంగారు చెప్పిరి. హిందూదేశము, ఇంగ్లాండుదేశముల స్థితిగతులు భిన్నములు. హిందూదేశములో ఇంగ్లాండులోనున్న ప్రభాధిపత్యముల కట్టుదిట్ట మెక్కడో వ్యాపక విచారణ యుచ్చస్థితి యొక్కదో జాతీయప్రభుత్వ మెక్కడో బిల్లులో నింకను సవరణ కావలసివని విశదముగాని నియమములు గలవు.

౫౦ 2-30 ల కాలము వాటిండున ప్రాసిడెంటు తీర్మానమును వోటుకు పెట్టెను. సభ అధికారరహస్యముల బిల్లును సవరణలతో నామోదించెను.

సభ సోమవారమునకు నిలిపివేయబడెను.

దేవదాయధర్మదాయముల చిట్ట

సెలెక్టు కమిటీని వేదికము

ధనవంతుల సభిమానించుట

ఆక్షేపణ విషయముల నల్లయుంచుట

మరికొన్ని సూత్రాన్ని గురించి

1922 మద్రాసు హిందూ దేవదాయధర్మదాయముల చిట్టపై సెలెక్టు కమిటీని వేదిక మీద వివరించుచున్నది:—

మద్రాసు దేవదాయధర్మదాయముల చిట్టనుండి యంతయును బయటపెట్టిన నియమములను సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులము మేము యాక్రంది నివేదికను గౌరవపూర్వకముగ సమర్పించుచున్నాము.

2. ఈ చిట్ట 1922 డిసెంబరు 15 వ తేదీని స్థాపించుట జరిగినది. ఇ.గి. సంవత్సరము 12 వ తేదీని తమిళము తెలుగు వ.శియాహు, కన్నడ భాషలలోను ప్రచురించబడినది.

3. మేము మొత్తముగా వదలుచుకొన్న సమావేశమై యి. ప్రభుత్వమున సమావేశమై యి. చిట్టనుండి నిబంధనలపైని వ్రాతపూర్వకముగ విన్నవము లేమైన తేలికగా గ్రహించి నివేశించుచున్నట్లును సాక్షులను విచారించుటకును జనవరి 22 వ తేదీ వరకును వ్యవధి నిర్ణయించుకొంటిమి. ఈ విషయము పోర్టుమెంటుబార్ని గెటెటునందును, మద్రాసు మెయిలు జనరలు, న్యాయశాఖ, డియలీ ఎక్స్ పోజు పరికలందును వెంటనే ప్రచురించబడినది. ఆ తేదీనాటికి 249 విజ్ఞాపనలున్నవి. ఈ తీర్మానములు మాకు చేరెను. సాక్షులు 26 మంది విచారణకు వచ్చిరి. మేము జనవరి 27, 28, 29, 31, తేదీలందు ఫి.బి.వ.రి. 1 వ తేదీన సమావేశమై యీ సాక్షులలో 11 మందిని విచారించితిమి. మాకు వచ్చిన లేఖలను బట్టియు, మేము పుచ్చుకొన్న సాక్షులను విచారించు ఫిబ్రవరి 1, 2, 3 తేదీలను సమావేశమై ప్రచురించుకొని కొన్ని నిర్ణయములను బహిష్కరించితిమి. అవి చిట్టనుండి బయటపెట్టిన చాలామార్పుల గలవిగా జేయును.

ఫిబ్రవరి 11, 12, 13, 14 తేదీలను సమావేశమై ప్రచురించుచున్న సెలెక్టు కమిటీని వివరించుచున్న చిట్టను పుచ్చుకొని చిట్ట 16 వ తేదీన, అసలు చిట్టను మునివేదికను విచారించుటకు సమావేశమైతిమి.

4. మొదలు ప్రవేశపెట్టబడిన చిట్టనుండి ప్రధానాంశములను సెలెక్టు చేయుచు, కొన్ని విషయములందు వానిని విస్తరింపజేసి, మరికొన్ని విషయములలో నుత్సాహ కొన్ని తగ్గితిమి. ఈ విస్తరింపజేయుటలను, తగ్గింపులను గట్టుకుటలను అధ్యయనములను పునర్విచారణ చేసి, మొదలు ప్రవేశపెట్టబడిన చిట్టనుండి నిబంధనలను పునర్విచారణ చేయవలసినవైనవి. మేము గావించిన మార్పులను చిట్టనుండి అంగీకరించునందు లేదమును నిరూపించుచు జూచించుటకును సెలెక్టు ప్రయోజనములందని తలచుచున్నాము.

5. దేవదాయములను, ఇతరతరగతి ప్రతిష్ఠాపనలను, మతాధిపతులకు గుర్రముగ నొసంగిన వానికి వాని ధర్మకర్తలే బాధ్యులనియు, ప్రభుత్వాధికారులు క్రిందికి వాని పరిపాలనమును తీసికొనుటలో నాక్షేపణ యేమియు నుండదనియు అంగీకరింపబడినది. ఒకవత్సరము సంబంధించిన ఆస్తిని మతముగా, దానియొక్క ఆధిపతి ధర్మకర్త కాదనియు, ఆ ఆస్తిని గౌరవించి పతి పరిపాలకులతో బోధించు గుర్రముగ జేసి కొనుట యితరుల సాక్షులతో బోధించు గుర్రముగ జేసి కొనుట కుంటిదనియు దేఖబడినది. ఇప్పుడు అదరదీని విషయముగాని మూలభూమియను. మతాధిపతికి ఆస్తియు యొక్క ఆస్తిని సూచించుచున్నట్లు సాక్షులతో బోధించు అందుకుంగీకరించుచున్నాను. ఆస్తిని విచ్చిన ఆదాయమునను మతాధిపతికి యాత్ర విచ్చుకొనుటకు దేవులను అయిన అనుతమును అధిపతిగండి గాని సంబంధించి యిచ్చుకొనే తేలికరెనని ముగిసిన సాక్షులలో తెలిపబడినది. ఆ మతమును మూలభూమి అయ్యున్నట్లును తగ్గినవిగ భావించుటకును. మతాధిపతికి ఆదాయముయొక్క ఆదాయము ధనములకు ఆధికారి యనుక భిప్రాయముతో మేమీ తీర్చిదిద్దుటలను. ఇట్టి సభిప్రాయమును దెలుపాకు సైతము, మతముల పరిపాలనను సరిలేవును, పరిపాలనలో శిష్యులనుగూడ జేర్చుట యొక్కను తెల్పి మతము మతపరిపాలనను, అందరికీ యొక్క ఆధిపతికాధిపతి వివరించుచును.

తాదృశి శాస్త్రాని. అయినట్ల కనీయముల జ్ఞానాధిపతికన్న మేరకాంతయుండదని తలపెట్టుచును. ఎంతెంతయో అస్థులు యా మతాధిపతికంటే నున్నవి. వారు చాలమంది యామతములను సరిగ్గ పరిపాలించుకొను, ఆస్తిని దుర్వినియోగపరచుచున్నారని. ఈ కారణములచేత విచారించుటచేతనే మేము యా చిట్టనుండి మతములను తొలగింపబడితిమి.

6. విశేష మేము మతాధిపతికి మతముయొక్క ఆస్తియయ్యుటలై గల ఆధికారము ధర్మకర్తల కన్న ఎక్కువ యని మేము గుర్తించెదము. అనుకాధిపతిని శిష్యులు భక్తి ప్రవృత్తి ములతో పూజించుటలను అయిన పూజార్చనలను ప్రత్యేకము గౌరవింపదగిన వాడనియు మేము గుర్తించెదము. అందుచేతనే అచటికి మిటిలకు మతములతో సంబంధముండ గూడదనియు సాధారణముగా మతాధిపతి అధ్యయనపట్టిని సంతృప్తి పులెక్కలనును పంపవలెననియు అయిన లెక్కలను సరిగ్గించి తిరిగి తేయించ వలెననియు మేము నిబంధనలను విధించితిమి. పరిపాలనను సరిగ్గ తేదీని రూపుచేయబడి, శిష్యులచాలమంది కోరినట్లే, పరిపాలనను సెలెక్టు చేయుట కేర్పాట్లు చేయబడును.

ఇట్టి కొన్ని దేవదాయములకు ప్రత్యేక గౌరవ మిచ్చుచు నది. వానిని మేము 'మిహి' యింపబడిన దేవదాయములు' అని పిలుచు (5) క్లాజును వివరించుచున్నది. ధర్మకర్తలను వంశపారంపర్య వచ్చుచున్న దేవదాయములకు యాచనసారాధిపతి 'యమ' అని పిలువబడు ప్రవేశపెట్టబడిన చిట్టలోని పదములను మేము తొలగించితిమి. మిహి యింపబడిన దేవదాయములు, అనుపదములను వంశపారంపర్య వచ్చుచున్నది. సెలెక్టు కర్త ఒక్కడన్నను వీనియందు జేర్చబడుచున్నది. వంశపారంపర్య వచ్చుచున్న ధర్మకర్తల క్రిందనున్న దేవదాయములందుగూడ, 1842 తరువాత మొదటిసారి యిట్టి వచ్చుచున్నది. అనియు ప్రత్యేకింపబడును. ఈ 1842 సంవత్సరమును గుర్తు తీసికొనుటకు సరిగ్గ అసంతృప్తియై కొన్ని అడ్డంకులను ఉత్తరపు ప్రకారము ఒక్కవారాధన తేయు దేవదాయములతో సంబంధము వదలుకొనుటని కోరగా ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమును వదలుకొనుటకు ప్రారంభించిరి. ఇదివరలో వంశపారంపర్య ధర్మకర్తలు లేని ప్రతిష్ఠాపనలను యిచ్చియును 1842 తరువాత, యిందు ప్రతిష్ఠాపన జేర్చబడిరి. అట్టి ధర్మకర్తల అధికారముల క్రిందనున్న దేవదాయములకు ప్రత్యేకములగు మార్పులేమియు నొసంగుటకు వీలులేదని మేము తలచుచున్నాము. ప్రత్యేకింపబడిన దేవదాయముల ధర్మకర్తల చాలమంది జమిందారులను భవంతులగు భూస్వాములు మున్నగు వారున్నారు. వారు ఆ దేవదాయములకు సహాయము జేసి, చేయుచుండురు. వారిలపై లోక బాక మిటిల కధికార ముండుటను వారించుటకు, వారి అభిప్రాయము తొలగింపబడిన దేవదాయములకు ధనసహాయము లేకపోవును.

8. అసలు చిట్టనుండి దేవదాయములకు అధికారములకును వాడు మేము, ఇంగ్లాండులోని కాలిఫోర్నియానుల వద్దకు లపైని కేంద్రములలో వున్నట్లును జేర్చుటకు మేము తీర్మానించుచున్నాము. ఈ బోర్డు పరిపాలక సంస్థ నుండును. 1863 XX చట్టము క్రింద జేర్చబడిన లోకల కమిటీలకు సేర్వచ్చుకొని మొదలుగడెను. వారికి మార్గదర్శకులను, వై అధికారమును లేకపోవుటకు వారు జేసినవి కాకుండ జేయెను. ఇప్పుడీ బోర్డు జలూపమును దీర్చుటకు నియోగింపబడినది. ఈ బోర్డుకు జలూపములను, కమిటీ అధికారము లేకుండ మనకొయింపబడిన దేవదాయముల మిదనుగూడ అధికార ముండును. కమిటీల తీర్పులపైని జమిత్తులకు ఈ బోర్డువారు విచారింపి, రెవిన్యూ బోర్డులకు, ధర్మకర్తలకు లన్నింటిపై సాధారణపు కనీస అధికారము గల్గియుండును. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము రాజధాని కరతీను ఒక బోర్డు చాలాసమీపా అభిప్రాయము. వారి అభిప్రాయమును యెత్తుకొని, పరిపాలనను సమర్థతతో నుండుటకు మరొక బోర్డును ఏర్పాటు

జమిత్తులకు బోర్డులకు అనుకూలము గావచ్చును ఇట్టిదనుకొని బోర్డులకు యెత్తుచున్నట్లు చిట్టనుండి నిబంధన జేయబడినది.

9. అసలు చిట్టనుండి ధర్మకర్తలకు తమ లెక్కలను సరిగ్గ పైకి ఆడిటుచేత తనిఖీ చేయించవలెనని తెలుపబడినది. ఆడిటు డబ్బు పుచ్చుకొని పనిజేయుటకు వారు స్వతంత్రులై పనిజేయుదురని తలచుట సాధ్యముగాదు. కావున యీ తనిఖీపని ప్రభుత్వముచే నియమించబడిన ఏజెన్సీవారే జేయవలెను.

10. ఈ క్రింది ప్యాఠాలలో మేము చిట్టనుండి తీసిన వ్యయలను ముఖ్యముగా మతసమరచలను దెలుపచున్నాము.

1. అధ్యాయము

ఉపోద్ఘాతము

11. క్లాజు 2—(1) సెలెక్టు కమిటీ, యీ అక్షరాలకు క్రింద మద్రాసు పట్టణమును నిర్వహించుటకు మేము తీసివేసితిమి. (2) సెలెక్టు కమిటీ ఒక విధముగ అసలు చిట్టనుండి 40 క్లాజునుండి ప్రతిపేదమునే యాచనపాదించును గాని 500 రూపాయలకు తక్కువ వచ్చు మతములను గూడ జేర్చుచున్నది.

12. క్లాజు 3—అడ్డంకిలు జెనరలుకు సంబంధించిన యీ క్లాజునుండి భాగమును అసలు చిట్టనుండి 37(6) క్లాజును ఒకటి తీసి మేము యీ అక్షరాల క్రింద మద్రాసు పట్టణ విషయములో మాత్రము సీటి సీటి విషయములకు కధికార మిచ్చుటలను పూర్తిగా సంబంధించిన భాగమును మాయము.

13. క్లాజు 4—రద్దుజేసిన కాసములలో 1817 మద్రాసు VII రెవ్యులను గూడ జేర్చబడినది.

14. క్లాజు 5—వంశపారంపర్య ధర్మము వంశపారంపర్య కాని ధర్మము అను వదని రెవ్యులను ముల తొలగించి 'నియోజక ప్రత్యేకము' మిహి యింపబడిన దేవదాయము' 'మతము', 'దేవదాయము' అనుపద నిర్వచనముల జేర్చితిమి. 'కొద్దు' వదని రెవ్యులను తీసి సీటిల కొద్దును గూడ జేర్చుచు మున్ను గావించబడినది. 'సెలెక్టు' వచ్చుచు ఇన్వెన్టరీ అనుచు నిర్వచనమును అసలు చిట్ట 38 క్లాజును ఒకటియే.

2. అధ్యాయము

కమిషనరుల బోర్డులు

15. క్లాజు 7—బోర్డులందు ముగ్గురు తక్కువగా తుండను విరుగుర కేంద్రము గావించు సభ్యులందుకు నిర్ణయించబడినది.

16. క్లాజు 8—కమిషనరు లందరును హిందూమత గుర్రముగ నే యుండవలయును. ఈ కమిషనరులను నియోగించు అధికారము ప్రభుత్వము వారి కేయుండవలెనని మేము తీర్మానించుచున్నాము. బోర్డు అధ్యక్షునిగ నుండువానికి కొన్ని నిబంధనలు దెలుపచు, మంచి తీరునదీనిన లాయరుగాని, జడ్జిగాని, యుండవలెనని మేము జేర్చితిమి.

17. క్లాజు 10—బోర్డులందు సభ్యులగు సభ్యులందరూ నన్ను కమిషనరులు తీరము పుచ్చుకొను వారుగ నుండవలయును. అతీతములుగూడ మంచిసభ్యుల వాగ్ధియననిగ నుండవలయును. కావుననే అధ్యక్షులకు 1200 రూపాయలును, మిగిలిన కమిషనరులకు 800 రూపాయలును జీతములను నిర్ణయించితిమి.

18. క్లాజు 15—బోర్డువారు తమ పని సానుకూలము జేసి కొనుటకే కాక, కమిటీలను, ధర్మకర్తలను జేయుటకు మంచి దారిలో బెట్టుటకు లై - లాలను జేయుట కధికారమును గల్గియుండురు.

3 వ అధ్యాయము

మిటిలు కమిటీలు

19. క్లాజు 16—కమిటీల పాలనాధికారమును మార్చి నపుడుగాని, కమిటీలను రద్దుజేయునపుడుగాని బోర్డువారితో విచారించుటకు, (2) సెలెక్టు కమిటీ అనుభవములపైని ఉత్తరపును ప్రభుత్వమువారుగాక బోర్డువారు ఉత్తర విచ్చుటకు మేము నిబంధనల జేసితిమి.

20. క్లాజు 17—కమిటీలో నియోజిత సభ్యులను ధర్మకర్తలకును ప్రభుత్వమునకును బోర్డులకు మార్చివేసితిమి.

21. క్లాజు 19—16 క్లాజులోని యీ క్లాజులోనే సమాధుల ప్రకారము ఏదేవదాయమును కేసను అన్ని దేవదాయములపై నను ఒక కమిటీ నియోగింప బడవచ్చును. ప్రతి కమిటీని నియోజక ప్రత్యేకమును ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టుటకును.

22. క్లాజు 21—నియోజకులకు ఉండవలసిన గుణములు 1 మద్రాసునుండి తెలుపబడినవి. భాగ

11-వ పేజీ చూడుడు

ఆంధ్రవత్తిక

1932 వ సం. ఫిబ్రవరి 26-వ తేది

సోమవారము

దేవాదాయముల చట్టము: సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు

ఈ చట్టము సెలెక్టు కమిటీవారి విమర్శనములకు వంబడినను సంగతి చదవరులకు తెలియును. సెలెక్టు కమిటీవారు ఎన్నడిగిన మార్పులను గావించరయిరి. మొదటి చట్టమున కెట్టి యాజ్ఞాపకములూ సూచించబడినో, అవి యన్నియు నిలిచియుండును. ప్రజల దృష్టాభిప్రాయమును గమనించియైనను, సెలెక్టు కమిటీవారు అనుకూలముగ మార్పుల గావించుట నెఱయించెను. వారలు గావించరయిరి. కాని, ధనవంతులను నోరుగలవారికి మూత్రము, వీరు కొన్ని పాకర్లముల గావించి, వారి యభ్యంతరము లేకుండ జేసికొనిరి. ఇట్టి ఎత్తువలన చట్టమును ప్రజామృతము గావించుట యసంభవము. సెలెక్టు కమిటీవారు జేసిన మార్పుల నిమిత్త పరిశీలింతుము. మతాధికారులు బ్రష్టిలు గరనియు, మతముల నీ చట్టము క్రిందకు దీసికొనివచ్చుట పాడిగాదనియు, స్వంత ఆస్తితో ఇతరులు జోక్యము గలుగ జేసికొన గూడదనియు, సెలెక్టు కమిటీవారి యెదుట నిచ్చిన సాక్ష్యములో దెలుపబడెను. కాని, యీ వాదమును కమిటీవారు రంగీకరించుట లేదు. మతముల నందఱు చట్టమునుండి దొంగించుటకు వీరొప్పుకొనకబోయిరి. అయినను మతాధికారుల యధికారములు మామూలు బ్రష్టిల యధికారములకన్న విస్తారముగా, అందుచే లోకము కమిటీలకు మతములతో సంబంధ ముండగూడదనియు, మతాధికారి అదాయ వ్యయమును, సంవత్సరపు అక్కౌంటును, పంపుచుండవలయు ననియు, సరియగు అక్కౌంటులను నిలిపి వానిని ఆడిటు చేయించుచుండవలెననియు, సరియగు పరిపాలనము జరుగుటలేదని తెలిసికొనుట గాని శిష్యులలో కలుపు రటుల గోరినపుడు గాని, మతముల పరిపాలనమును మంచి స్థితికి దీసికొనివచ్చుటకు ఏర్పాటుల జేయవచ్చుననియు, సెలెక్టు కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. కమిటీవారి యుద్దేశ మేమియో తెలియదు. మతములు మామూలు బ్రష్టి అస్తులను పోలియుండనపుడు, అవి ఏతరగతి క్రిందకు వచ్చును? అవి మతాధికారుల స్వంతపు ఆస్తి గాదని వీరి యుద్దేశము. మతములు దేవాదాయ ధర్మాదాయముల క్రింద కెటుల వచ్చునో వీరు తెలుపరయిరి. సరియగు నిర్ధారణజేయకుండ చట్టమును నిర్మించుటవలన, అది ఎవరిని సంప్రదింపవలెననియు, మతములతోను మతాధికారులతోను వారి శిష్యులకు దప్ప, ఇతరుల కెట్టి సంబంధ ముండనో, వారి పరిపాలనమునందు జోక్యము కలుగ జేసికొనుట కితరుల కెట్టి ప్రసక్తియుండునో తెలియదు.

మతములకిచ్చిన ఎక్కుడు పాకర్లములనే, సెలెక్టు కమిటీవారు కొన్ని దేవాలయములకుగూడ బ్రహ్మదండరి. ఈ దేవాలయములకు మినహాయింపబడిన దేవాలయములని పేరిడిరి. ఇట్టి దేవాలయములను నిర్ణయించుటలో, వీరు దొక్కినత్రోవ విచిత్రముగ నున్నది. చిత్తుచట్టములోనుండి వంశపారంపర్యము దేవాలయములను చేరు తొలగించబడెను. మినహాయింపబడిన దేవాలయములలో, బ్రష్టిలంద

రును వంశపారంపర్యపు హక్కుల గలిగియుండవలెను. బ్రష్టిలలో మెకరట్టివారు గాకున్నను, దేవాలయములు మినహాయింపబడినతరగతి క్రిందకు రాజాలపు. ఈ నిర్ణయముననుసరించి, సెలెక్టు కమిటీవారు సంతముగ నవలంబించరయిరి. మరియొక విభాగము గావించిరి. 1842-వ సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు దేవాలయములపై తమ యధికారమును వదులుకొనిరట. అటులజేయుటలో వంశపారంపర్యపు బ్రష్టిలులేని దేవాలయములలో, క్రొత్తగ వంశపారంపర్యపు బ్రష్టిల నేర్పరచిరట. ఇట్టి బ్రష్టిలకు ప్రత్యేకపు పాకర్లముల నొసగుటకు, కమిటీవారు మునిరంగించిరి. అందుచే 1842 సంవత్సరమునకు పూర్వమునుండియు వంశపారంపర్యపు బ్రష్టిలుగల దేవాలయములను మాత్రమే, వీరు మినహాయింపబడిన తరగతిలో జేర్చిరి. మినహాయింపబడిన దేవాలయములపై, సెలెక్టు కమిటీవారి కింత కటాక్షమేల ప్రసరించెను? ఈ బ్రష్టిలలో కలుపురు జమిందారులును, గొప్ప భూస్వాములును గలరట. దేవాలయపు కమిటీల అధికారముక్రింద బనిచేయుటకు వీరి కిష్టముండదు. అందుచే నిట్టివారి సానుభూతిని కోల్పోవుచో దేవాలయములు పాడుబడునని సెలెక్టు కమిటీవారు భావించి, వీరిని కమిటీల పరిపాలనమునుండి తొలగించిరి. సెలెక్టు కమిటీవారియుక్తి నెంతయు కొనియాడవచ్చును. జమిందారులు, భూస్వాములు మొదలగు ధనవంతులను, సెలెక్టు కమిటీవారు రభమానింప జలచినయెడల, ఈ చట్టమును అసలే వదులుకొనిన కాగుండెడిది. ధనవంతులుగాని వారి పైనమాత్రము, దేవాలయపు కమిటీలు స్వార్థజేయుటయు, ధనవంతులతోలికి బోకుండుటయు, ఇదివరకుకన్న నెక్కుడు అసంతృప్తికి కారణముగను.

దేవాలయముల పరిపాలనమును సంస్కరింపవలెనని, అన్ని దేవాలయములను సంస్కరింపవలయును. నియమము లన్నిటిని సమానముగ వర్తింపవలయును. ధనవంతులు దేవాలయపు ధనమును దర్శినియోగము జేయరనియు, తదితరులు జేసెదరనియు దలంప వీలులేదు. సెలెక్టు కమిటీవారు జేసిన మార్పుల గావించిన, చట్టముయొక్క ప్రయోజన మనలే గనపించదు. ప్రభుత్వమువారు దీని నుపసంహరించుకొనుట విచేతము. జమిందారుల, గొప్పభూస్వాముల సానుభూతిని కోల్పోయిన దేవాలయములు పాడుగునని తలంచునెడల, తదితరుల సానుభూతిని కోల్పోయినను దేవాలయముల కట్టినితీయే సంభవింపవచ్చును. సెలెక్టు కమిటీవారు జేసిన మార్పుల వలన, అనవసరముగ మరియొక ఏర్పాటుజరిగినది. ఈయేర్పాటు, ఎక్కుడు ధనవంతులకు కారణముగను. దేవాలయపు కమిటీలును, కోర్టులును చాలక వేరొక సెంట్రలు బోర్డును నియమించవలసిన అవసరమేదియో గను పించదు. ఇంగ్లండులో నిట్టి బోర్డులుగలవట. అందుచే, నిట్టి బోర్డులను హిందూ దేశములో నేర్పాటుకవలయుననుట మిగుల యసభ్యము. బోర్డువలని ప్రయోజనమేమి? దేవాలయపు కమిటీలపై నిది తనిఖీ జేయుచుండవట. కమిటీలు మతములను మినహాయింపబడిన దేవాలయములను పరిపాలించుటకు వీలులేదు. కాని వీనితో సరాసరిగ వ్యవహరించుటకు, సెంట్రలు బోర్డున కధికారముండవట. కమిటీలనుండి వచ్చే అప్పీళ్లను, సెంట్రలు బోర్డు విచారించునట. సెంట్రలు బోర్డును, సెలెక్టు కమిటీవారు నివన్యాబోర్డుతో బోల్చిరి. కాని నివన్యాబోర్డు నిరుపయోగమనియు, దాని నెంతతరగతిలో దీసివైచిన నంతమేలనియు, దెలిపెడిసంగతిని సెలెక్టు కమిటీవారు వినియుండ లేదుగాబోలు! ప్రస్తుతము, కాజానికంతకును ఒక బోర్డు చాలునని విశ్వాసము వడినను, కొంత కాలమునకు పని పెరుగుననియు,

బోర్డులకేకము అవసరములగుననియు, వీరు భావించి, అందుకు సంబంధ దీరి. సెలెక్టు కమిటీవారి విచారణవలన గలిగిన లాభమేమియు లేకపోగ, ధనవ్యయ కారణముగ సెంట్రలు బోర్డుల నియామకమునకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

సెంట్రలు బోర్డునకు కనీసము మువ్వరు సభ్యులుందురు. అయిదుగురు సభ్యులవరకుండవచ్చును. ఈ బోర్డును నియమించువా రెవరు? ప్రభుత్వము వారే. సభ్యుల నన్నిక చే నేల నియమించగూడదో తెలియదు. ప్రభుత్వముచే నియమితముగ బోర్డువలన, నెట్టి ప్రయోజనముండునో ప్రజాభ్యుదయము నీ బోర్డు వారెంతవరకు సరకు జేసెదరో యూహించవచ్చును. మరియొక విచిత్రము, బోర్డు సభ్యులు జీతములు పుచ్చుకొందురట. జీతములు అక్కర్లే వంతములుగ నుండుటకు, అధ్యక్షునకు మాసమునకు 1200 రూపాయలును, ఇతర సభ్యులకు మాసమునకు 800 రూపాయలును ఏర్పాటుచేయబడెను. ఇందువలన మరికొన్ని యద్యోగములను సంపాదించుటకు అనుకూలమార్గమేర్పడును. దేవాలయముల సంస్కరణముమాట దేవుడెరుగునుగాని, దేవాలయములపై పెద్దబరువుపడును. సెంట్రలు బోర్డు వ్యయము కొరకు, ప్రతిదేవాలయమును తనరాబడినుండి 100 కి 1 1/2 వంతున బంపవలెను. కమిటీలవ్యయము కొరకుగూడ నంత మొత్తమును ప్రత్యేకముగ బంపవలెను. మొత్తముమీద 100 కి 3 వంతున వీని కొరకు దేవాలయముల రాబడి ఖర్చుగను. చిత్తుచట్టముక్రింద సర్టిఫైడు ఆడిటర్లచే దేవాలయములు తమతెక్కలను పరీక్షింపించుకొనవచ్చును. సెలెక్టు కమిటీవారు అట్టి యవకాశమునుగూడ తొలగించిరి. సర్టిఫైడు ఆడిటర్లుగూడ దేవాలయాధికారులతో లాలూచీ యగుదురని, సెలెక్టు కమిటీవారు భావించి, ప్రభుత్వమువారు రేర్పాటుజేసెడివారి ద్వారామాత్రమే ఆడిటుచేయించు కొనవలయునని గోరిరి. సర్టిఫైడు ఆడిటర్లపై సెలెక్టు కమిటీవారు లేని పోని యారోపణల గావించుట యనుచితము. ప్రభుత్వ నియమితులగు ఆడిటర్లుమాత్రము, నిజాయితీగనుండునని ఏల తలంపవలెనో తెలియదు. వీరు దేవాలయాధికారులయడ పగసాగింప నెంతగూడదో ప్రభుత్వమువారి ఆడిటర్లకుని నియమించుటవలన, దేవాలయముల కెక్కుడు నష్టముండునని యూహించవచ్చును.

చిత్తుచట్టమునందలి ఆక్షేపకార్తముగు ఏర్పాటులన్నియు నటులనే నిలిచియున్నవి. వోటరుల అర్హతలు చాల హెచ్చుగనున్నవని జేనుక తెలిపియుంటిమి. మదతాను కాననసభ్యులను ఎన్నుకొను వోటరులకన్న, దేవాలయపు కమిటీల నన్నికొను వోటరుల కెక్కుడుయోగ్యతలు గావలయును. సామాన్య కాననసభకు సభ్యుల నన్నికొను యోగ్యతగలవారే, టె.పి.లు కమిటీ సభ్యుల నన్నికొన నర్హులు. ఇందువిషయమై సెలెక్టు కమిటీవారిట్టి మార్పు గావించియుండలేదు. దేవాలయముల నిలువధనము నెటుల వెచ్చింపవలయు నను విషయమై చిత్తుచట్టములో జేయబడిన ఏర్పాటు, అత్యంత గ్రహమున కవకాశమిచ్చెనని పాఠకులకు తెలియును. అన్నివైపులనుండియు ఇందువిషయమై ఆక్షేపణలు బయల్పడలేను. దేవాలయద్రవ్యము, దేవాలయపు పనులకొరకుగాక ఇతరపనులకొరకు వెచ్చించుట మిగుల ఆక్షేపకార్తమని సూచింపబడెను. ఇందువలన, దేవాలయముల యుద్దేశమునకు భంగముకలుగునని సూచింపబడెను. సెలెక్టు కమిటీవారి విషయమున కొంచెము మార్పుజేసినను, ఆక్షేపణలన్నియు నటులనే నిలిచియుండును. పై ప్రెసు సిద్ధాంతమును, దేవాలయములకు వర్తింప

జేయుట అనుచితము. నిలువధనముగూర్చి కోర్టు వారు విచారింపవలయును. నిలువయున్నదా యని ముందుగ నిర్ణయింపవలయును. దీనిలో కొంతభాగమును దేవాలయమునకు నిర్వహించుట కిందనుంచి, మిగిలిన మొత్తమును మతముయొక్క గాని దేవాలయముయొక్క గాని యుద్దేశములకు భిన్నముగానట్టి, మత విషయములకుగాని, విద్యావిషయములకుగాని, ఇతర ధార్మిక విషయములకుగాని, వెచ్చింపవచ్చునని, కోర్టు నిర్ణయింపవచ్చును. విద్యా విషయములేగాక, ఇతర ధార్మిక విషయముల కింద ఏదీ యయినను రావచ్చును. దేవాలయ ద్రవ్యమును ఆ ప్రతిష్ఠాపనలకొరకు వెచ్చించి వాని నింకను బాగుచేయుట భావ్యముగనుండును గాని, ఇతర భిక్షులకొరకు వాడుట యచితముగ నుండును. ఈసంగతిని దేవాలయముల సేవించువారికి దెలియుచో, వారు కానుకలను విశేషముగ నిచ్చుట మానుకొందురు. తమద్రవ్యము, ఇతరప్రయోజనములనిమిత్తము వెచ్చింపబడునని వారు గ్రహించుట చే, దేవాలయములయెడ వారి యుత్సాహము దగ్గి పోవును. అట్టిస్థితిలో దేవాలయములకు సూచనలు గ వచ్చెడి రాబడి చాలవరకు దీనిపోవుచో నాశ్చర్యముండదు. దేవాలయముల చట్టమువలన, ఉన్న గోడుగూడ చెడిపోవును. జస్టిసువత్సమువారూహించెడి ధనరాసులు, కలలోనివార్తయగును. దేవాలయములు చక్కబడుటకు మారుగ ఇంకను ఊహించును.

ఇదివరకు సివిలు ప్రాసీజరు 92-న శైక్సన్ క్రింద కోర్టులచే దేవాలయముల పరిపాలనమునకు స్కీములు తయారుజేయబడెను. అట్టి దేవాలయముల క చట్టము వర్తింపగూడ దను నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. కాని, సెలెక్టుకమిటీవారట్టి దేవాలయములనుగూడ ఈ చట్టము క్రిందకు దీసికొని వచ్చిరి. ఆ స్కీములను రద్దుజేయుటకును, మార్పుజేయుటకును, ఈచట్ట మధికార మిచ్చుచున్నది. మొత్తము మీద సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టు, చిత్తు చట్టమునందలి ఆక్షేపణార్హమగు ఏర్పాటుల నటులనే నిలిపియుంచి, మరికొన్ని సవరణములగు ఏర్పాటులను చేసెను. సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టువలన, చిత్తు చట్టము మరింత పాడయ్యెను గాని బాగుపడ లేదు. మదరాసు రాష్ట్రవాసులలో, సంస్కరింపబడిన చట్టము గాంచిన మరింత యసూత్వప్తి పెరుగుననుటకు సందియములేదు. ఈమారు శాసనసభలో నీ చట్టమును జస్టిసువత్సమువారును మంత్రులును ఎటులనయినను పట్టుబట్టి శాసనము గావించెదరనుటకు సందియములేదు. కాని ఆ పక్షమువారి యపజయమును దేశమునకు సతతము జ్ఞాపకము జేయుచుండుటకుమాత్ర మిచ్చట్టము అక్కరకు వచ్చును.

బొంబాయి యూరోపియను ఉద్యోగులు

బొంబాయియందలి యూరోపియను యుద్యోగ సంఘమువారు పీలుప్రభువుగారికి పంపిన విజ్ఞాపనమును, లండను ప్రైము ఫ్రిక ప్రచురించినటులు, ఇంగ్లీషు మెను పత్రికకు తంతివార్త జేరెను. సోపము, ప్రస్తుతి మిచ్చెడి తక్కువజీతములతో తొము సంత్రిప్తిపడజాలమని వీరు పీలుప్రభువుగారికి దెలిపిరి. తమ కింకను హెచ్చువేతనముల నిచ్చుటకు, హిందూదేశమునకు డబ్బుతేదనుట వట్టి మాటయని, వీరు నూచించిరి. మీరు మిక్కిలి ఉన్నతోద్యోగులను నిర్వహించెడి భారతీయులకు మితిమీరిన జీతముల నిచ్చుచున్నారని, వీరు తమవిజ్ఞాపనలో తెలిపిరి. యూరోపియనుల జీతము విషయమై ఇండియామంత్రి సంపూర్ణ

భాష్యత వహించవలెనని వీరు గోరుచున్నారు. పీలు ప్రభువువంటి ఇండియామంత్రి యూరపియను యుద్యోగుల నభిమానించుట కుండగ, ఎన్నివిజ్ఞాపనలనును పోపుచునేయుండును. ఇండియా, పాడిబట్టెయని యూరపియను యుద్యోగుల యుద్దేశము గాబోలు. ఎంతటి హెచ్చువేతనముల నిచ్చుటకయినను, హిందూదేశమునకు సామర్థ్యము గలదని వీరు దెలుపుచుండురు. పీలుప్రభువుగారును ఇట్టియుద్దేశముగలవారై యుండురు. వీనియెడల హిందూదేశము డబ్బుచాలక తంటాలుకడుచుండ ఉన్నతోద్యోగుల జీతములను హెచ్చింప బూచుదురా? మరల మెడికలుసర్వీసు, పోలీసుసర్వీసు మొదలగు సర్వీసులందు క్రొత్తయుద్యోగులను నియమించబూనుదురా? హిందూదేశముకొరకు సర్వీసు లేర్పడుటకుమారు, సర్వీసులకొరకు హిందూదేశము నిలిచియున్నదని వీరి యభిప్రాయ మైయుండును.

హిందూదేశము : సరకుల గొనుట
పేరునకు హిందూదేశము తనకనుకూలమగుచోట, సరకులను కొనవచ్చునని యుంకినను, విశేష భాగము బ్రతునుండియే చెప్పించుట తలస్థించుచున్నది. రైల్వేకొరకు పడునెనిమిది ఇంజనులను గ్లాస్కో కంపెనీకి ఆర్డరీయబడెననియు యూరపునం దితరప్రదేశములనుండిగూడ సప్లయి జేసెదమని దెలుపబడినను అవి త్రోసివేయబడెననియు దెలియుచున్నది. హిందూదేశమునందు దొరికెడు సరకులకయినను ఈదేశమున ఆర్డర్ల సేయవలయునను తీర్మానము ప్లేటుకొన్నిలు సభలో వెనుక నంగీకరింపబడెను. కాని, ఆచరణలో నాతీర్మానము ననుసరించుట లేదని, వెల్లడియగుచున్నది. బర్మా రైల్వేకంపెనీకొరకు బ్రటిష్కంపెనీతో కంట్రాక్టు చేయబడెనట. హిందూదేశమునందు పెండర్లనుగోరి, ఈ దేశమున కంట్రాక్టును చెల్లించెడివారు గలరేమోనని, విచారించి యుండలేదు. హిందూదేశపు కంపెనీలరేట్లను, రైల్వే బోర్డు కనుగొనియుండలేదు. ఇందుల కేవియో కారణములు గలవని, ప్రభుత్వసభ్యుడు సామ్రాజ్య శాసనసభలో జెప్పెను గాని, అవి విశ్వాసార్హములు గావు. హిందూదేశపు కంపెనీలు ఆర్డరులను చెల్లింపజాలవని, విచారింపకనే వీరు ఊహించియుండిరి కొన్నిలు తీర్మానములు తీర్మానముల దోషమండగ, అధికారులచర్యలు వారి యిచ్చవచ్చినటు లుండును. శాసనసభల తీర్మానముల కెంత విలువగలదో యూహించుట సులభము.

బర్మాదేశము : శాసనసభ

శాసనసభ బహిష్కార వాదులు రంగూను నగరమునందును, శాసనసభలో బ్రవేశించిన జాతీయవాదులు పెగునగరమునందును, ప్రత్యేకసభల గావించినటులు అసౌకర్యములకు ప్రెస్సు వార్త దెలుపుచున్నది. బహిష్కారవాదుల సభలో, ఉత్తమాగారు చక్కనిప్రసంగము గావించిరి. జాతీయ పాఠశాలలు ప్రభుత్వపు గ్రాంటులను దెచ్చుకొనుట యసభ్యమనియు, తమపై తామధారపడి యుండవలయుననియు, స్వశక్తియందు నమృతము కోల్పోయినవారికి ఇతరులనుండి తిరిపెముల నాశించుటకు హక్కులేదనియు, ఉత్తమాగారు హెచ్చరించిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచు, మితవాదులు సైతము దీని నిష్ప్రయోజకతను నిరూపించిరి. దెలిపిరి. నూతన సంస్కరణవిధానము బూటక మనియు, సంస్కరణములు ప్రజలసామర్థ్యమును శంకించుచున్నవనియు, ప్రజలు నోత త్తకుండుట కిది ప్రసామింపబడెననియు, ఇట్టి ఎండమావుల వెంట బరుగడక స్వరా

జ్యసిద్ధికొరకు కృషిసలుపవలయుననియు ఉత్తమాగారు బర్మావాసుల గోరిరి. బర్మావాసులలో నూటికి ఆరురెండును ఎన్నికలలో పాల్గొని యుండలేదు. గాంధీమహాత్ముని యువదేశమును బర్మాసైతము సమ్మర్గ కొనసాగించుచుండ, భారతీయులు త్యజింపబడిన శాసనసభలలో మరల ప్రవేశింప నెంచుట ఎంత గౌరవహీనమో, దెలుప నక్కరలేదు.

స్థానిక వార్తలు

రామదాసు నాటకము

మద్రాసు ఆమెమార్పు కంపెనీవారు సిన్సిటివిజము, డి. వెంకటరమణయ్యగారే రచించబడిన రామదాసు నాటకమును, సిల్వోరియా హాల్లో కడమహావారిముగ ప్రదర్శించి, సభ్యులను సంతోషపరచుట గావించిరి. పాత్రధారులందరూ, నాటక విజయమునకు తోడ్పడిరి. అందు యభ్యుముగ తానీస పాత్రధారియగు బర్లా రాధునాచార్యులుగారు రామదాసు శారాస్థానమున బంధువుడై, మరల పశ్చాత్తాపముజెంది శామదాసును గౌరవించునపుడేమి గనపరచిన భావతరంగము, రసాదిత్యము, మిగుల గణనీయములు. రామదాసు పాత్రధారియగు దొరస్వామి ఆయ్యంగారు తమ సంగీత మాధుర్యముచేతను, భక్తి పారితోష్యముచేతను సభ్యులను రంజింపజేసిరి. రామకాష్ఠి పాత్రధారియగు వెంకటాచలయ్యగారును, వీరమ్మ పాత్రను భరించిన రామకృష్ణయ్యగారును, అన్ని యంతరములందు ఉచితీరిని మెల్లి, తమ శోకమును గనపరచిరి. కక్కిరాను పాత్రధారియగు జేకాచారిగారును, రామలక్ష్మణ పాత్రధారులగు తమ్మంగలవాడును తమ తమ పాత్రలను హృద్యమముగ నిర్వహించిరి. గా. సి. వి. రామస్వామి ఆయ్యగారు యాజమాన్యము వహించిరి.

ప్రజాబంధు

సంపాదుకుడు ఆ. రంగనాథం మొదలియూర్ గారు (బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి)

ప్రజాబంధు ఆనుపత్రిక క్రొత్తగా సాంప్రదించుటలోయూ తెల 9 వ తేదీ కుకవారమునాడు చెన్నపురిలో వెలువడినది. మొదటి సంచికను కృత్జితతో నడుకొంటిము. చెన్నపురిశాసనసభ సభ్యులలోనొకరును వెనుక దివ్యుటికల్పరథ పడవికి రాజీనామానిచ్చి అనివిసెంటుగారిహోమదూలీరులో చేరినవారగు ఆ. రంగనాథం మొదలియూర్ గారు (బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎల్.) యాపత్రికకు సంపాదకులుగా నున్నారు.

ఈపత్రికకు సంపత్నరము చందా రు 1-0-0 మాత్రమే. మాక్సిమలలో మాసమునకు రెండుసంచికలను ప్రకటింప నుద్దేశించియున్నారు. క్రమముగా వారపత్రిక చేయవలయుననియు, వాని కంతకును పాతకులప్రొత్సాహ మాధారమై యుండును. ద్వితీయసంచికయును సంపాదించినవార్త లీపత్రికయొక దధికముగా నుండును.

“మీసేజరు ప్రజాబంధు, 9 అర్బియనువీధి, బార్జిటపురు మదరాసు” అని వ్రాయవలెను.

రు. 12,00,000 లు చోరీ!!

ఒక రాయబహదూరుగారియింటిలో
కలకత్తా, ఫిబ్రవరీ 28:—రాష్ట్రీయశాసనసభ్యులగు శాయబహదూరు శాకినాథసింగుగారియింటిలో 12,00,000 రూపాయలు చోరీయయ్యెను. అందులో 500000 రూపాయలు భూమిమలును, 200000 రూపాయలు ప్రాశాసనమును, మిగత 400000 రూపాయలు నోట్లు కొంతభవముకొంత యుండినవి గత 18 వ తేదీనాడు బిగిగను. ఆరోజు రాత్రిబహదూరుగారును, వారికుమారులును ఇంట నుండలేదు.

పి క మ ర న వార్త

కలకత్తా, ఫిబ్రవరీ 28:—జనవరి 18-వ తేదీ కలకత్తా చనిపోయినందున, దుబ్బిభారము నోర్యబారక తేడి కస్తాకాగార నిన్నటిరోజున హృదయము ప్రతి చనిపోయి,

విదేశ వార్తలు

పరాసుల ఉద్దేశ్యము

క్రొత్తసంధి జేసికొనెదరా?

రూరలో బ్రిటిషువర్తకుల ఆక్షేపణ

లండన్, ఫిబ్రవరి 23:— బెర్నాయిట్సు సంధికి అనుబంధముగ రూర పరిస్థితులను ఆధారముగ చేసికొని పరాసులు క్రొత్త సంధి జేసికొను ఉద్దేశమున్నట్లు తెలియుచున్నది. రూరలో ప్రాంత-తెల్లియనుల పాలనను ప్రవేశపెట్టబడు ననుకొనుచున్నారు.

రూరలో ఇప్పుడు ఇనుపదారులను ఆంధ్రప్రదేశ్ పాలనముగ నడుపుచున్నారు. పరాసులు, తెల్లియనులు ఇటలీ గలిసి రూరనియమును ముగిసిపిదప తెల్లియప్రభుత్వములో ప్రత్యేకముగ సంధి జేసికొనెదరను వదంతులు గలవు. ఈసంధి ఇతర మిత్రమండలిసంఘము బడయు ననుచున్నారు.

జర్మనుల ఇనుపపరిశ్రమలు

తటస్థదేశీయులలో జేసికొన్న

కొత్తావును రద్దుజేయుట

స్టూర్స్, ఫిబ్రవరి 23:— పరాసులవై తటస్థదేశీయులకు కోపము తెప్పించుటకు తటస్థదేశీయులలో ప్రస్తుతము చేసికొన్న కొత్తావును రద్దుజేసికొని ఆ ఇనుపపరిశ్రమ సులభముగా నెరుగవలయునని మిత్తమే వినియోగించుకొనుటకు జర్మనులు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది.

రూరప్రదేశమునందులకు జర్మనులు కనుక ఉద్యోగుల పానే అందరును పరాసు ఉద్యోగులనే నియమించుటకు పరాసులు నిశ్చయించిరి.

రైతులందఱు (మంచి ఆధినివేళపు సేవలు ప్రవేశించినట్లు తెలియుచున్నది.

గనులపనివాండ్రుసంఘములో జేరిన 200 మంది హెచ్చు అదగ్గరనున్న గనిలోకి రావలసివచ్చెను. పనిలేనివారిలో 144 మంది నిన్నటిదినము పనిలోకివచ్చినట్లు తెలియజేయుచున్నది.

తపాద్యారా వివరాలను ప్రాంతాపాయకమును అను ప్రత్యేకములను బంధించుటలను పూర్వమునెక్కువైతూ నున్నవ్యక్తి యొకడు చువడయ్యించెననుచేరమునకు పోవిన వాడే అర్హుడే అయినది. ఇతడు తనసేవలను ఒప్పుకొనెను.

హిందూదేశమును కేంద్రస్థానముగ జేసికొని మధ్య ప్రాంత్య శక్తులనుకల (బిటును కేంద్రములను నూయెజుకు రూపుగ బ్రిటిషువర్తకులలో ఉపద్రవములో నున్న దేశములను కేంద్రించి సహాయమునొనర్చుటకు ఒక విధానమునునూచించిరి. సురక్షించ జడినదేశములలో హిందూదేశము ఒక్కటియు ఏకాకిగ నుండదు. ఇతర ప్రదేశములలో సహాయముగ నెంచబడును. ఈ విషయమును తీర్మానము ఆలోచించవలె నను చున్నారు.

ఉత్తర చీనాదేశమునకు ప్రోవుసేనలు 1922-24 వరకు పోవడం ఆపుచేయబడినది కాక స్థానికులపై పీడించుటల చేయబడినట్లు తెలుసే మూల కేసులు.

యుద్ధమునుగా ఇండియాలో నైనికచర్యలను కట్టు పను నైనికద్యోగులను, వైశ్యాధికారులను, వీరు చనిపోవుటచే వారివై ఆధారపడిన వాగులకు వారిసహాయార్థము 1920 ఏప్రిలునుండి ఇండియా నైనికద్యోగుల లాభమునిమిత్తము యుద్ధ పన్ను లియబడును.

ఇండియాలో ఇనుపదారులకు 400 ఇంజనులు గ్లాస్కోవం పెసేవారు సప్లయజేసెదరు. మరికొన్ని ఇంజనులుగూడ వీరే సప్లయజేసెదరు ననుకొనుచున్నారు. మొత్తము 250000 హేనులు, బిలు వగల ఇంజనులను సప్లయ జేయవలసి యుండును. ఇతిరీతియందు లకుగూడ వీరు సప్లయ జేసెదరు.

లండన్, కాంస్, బర్మింగ్హామ్ ప్రేక్షకులనుండి సంగీతము లను వాయనా ర్థద్యారా జరిపెదరని తెలియుచున్నది.

కెనియాసమస్య

సీతారామాచార్యుల వారిని అరెస్టుజేయుట విషయపరిశ్రమలు

టైముస్ పత్రికా విలేజురి నెయిరోబీనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

‘వీక్లీ టైము’ కాలమ్ పత్రికా సంపాదకుడు సీతారామాచారి గారిని అరెస్టుజేయుటచే చాల ప్రయత్నములు బయలుదేరెను. కెనియా శ్వేతజాతిలకు కిలము నీతివాద్యముగ నుండెనని ప్రాచీన దూషణలకు ఆచార్యులవారు అరెస్టుజేయబడిరి. కెనియా ప్రజలకోరికమీద ఆచార్యులవారిని ప్రవాసమున కంపనలెసెరి.

మొదటగా మరగనవు క్యాంటరబరీ (వధాన మరగనవు) నకు ఇట్లు రంజితం పెను.

“పరిస్థితులు చాల చిట్కలుగ నున్నవి. ఏమిచేయవలసి నదీ అధి:వేళపు ప్రభుత్వము వారిని అరెస్టుప్రభుత్వమువారిని కనుగొని తెలియజేయుదు”

నియోజకాధికార విషయమును, కలసనుగూర్చియు అధినివేళపు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రయత్నములను మానుకొన్న గాని యూరపియనుల కక్ష వెళ్లవను ఎటుల పరిణమించునో తెప్పటకు వీలులేదు. కాని పరిస్థితులు వివరుదశకుం దున్నవి. భారతీయులుగూడ తమ కోరికలను ఇ: నెంతమాత్రము తగ్గించుకొనవలె ననుచున్నారు.

వి అందు ఓ కంపెనీవారు 18,000 టన్నుల బరువుగల 4 గు నా:లను నిర్మించెదరు. ఇందులో ప్రయాణికులను ఆస్తిలి యానుండి న్యాయాధికారాలవరకు పయనముజేసెదరు. ఈ నా:లు ఇండియాకు ప్రాచ్యదేశములకుగూడ బంపబడును.

పోయిన సంవత్సరము బ్రిటిషుఎగుమతి వర్తకములో స్పష్టమగులాభ ముండెను. మొదటి మూడు మాసములకును నూటికి 35 శాతములో ప్రారంభించెను. పోయిన మూడుమాసములలోను నూటికి 25 శాతము తగ్గించబడింది.

ఫ్రాంచి నీకేటుసభకు డిమోగోగారు అభ్యర్థులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

బహిమ విప్లవకారులు

ప్రీస్టేటు నైనికులయుక్తి

లీకెల్లు అర్ధరాత్రి ఫిబ్రవరి 23:— బహిమ ప్రీస్టేటు పోలీసు వారు అర్ధరాత్రి డెల్లియలో ఒక రహస్యపు ఇంటిలో ప్రవేశించి ఇరెస్టులకు మొదటి పటాలమును బట్టుకొనిరి. ఇందులో 5 గురు విప్లవకారులు అన్నారు. ఇంకొక 15 గురు విప్లవకారులు అరెస్టు జేయబడిరి. ఇంకను దాడి సలపబడుచున్నది.

డివెలరాగారు బట్టుకొనెదరని డెల్లియ నైనిక కార్యాలయమువారు ప్రకటించిరి

వై నాయకులను బట్టుకొన్నపుడు ఇరెస్టులరు నైనిక నాయకులు సభజేసియుండిరి.

వై వెను ప్రభువు ఇల్లుకు దోచుకొని మంచవామ్యులను ఆయుధములు తివాగులను గొంపోయిరి.

గర్ జాక్ కేసుగారి ఇల్లు తగులబెట్టబడెను.

బాంబు సుంకములు

ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వమునకు అవలిదేశ నుండి వచ్చు సుంకముల వై సుంకములను ఏప్రిలు మొదటితేదీనుండి ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వము వారు వసూలుజేసెదరు.

మాడుకోట్ల డోలరువర్తకులను అంగ్లోఅమెరికను ఋణమును తీర్చుటకు బ్రిటిషువారు బారిచేసెదరు.

లా సే ను స ం ధి

రేపు, 24 తేదీని అంగ్లరా అసెంబ్లీవారికి దాఖలు చేయవలసిన తీర్మానములను కమిటీసభ వారికి పంపించిరి. సోమవారముతో చర్చముగియును.

వీరవ అసంబ్లివారు చేయదలచుకొన్న సమస్యలను మిత్రమండలికి తెలియజేసెదరు. వీరవరులను మిత్రమండలినిరా కరించిన అసంబ్లివారు తమఇష్టము వచ్చినచర్యను జేసికొను అధికార ముండునని తెలియజేసెదరు.

కవున్మిలు హుండీలవిక్రయము

టైముస్ పత్రికా సంపాదకు డిల్లు వ్రాయు చున్నాడు: ఇంగ్లాండు బ్యాంకును ఇండియా కార్యాలయమువారికి ఏకంట్లు మూతముగనే తలంచవలెను. ఇండియా కార్యాలయమువారి విధానములో వీ: తనిలేదు. సామ్యును బంపవలసినవ్యవస్థలు రూపొందించుటకు ప్రత్యేకముగ లండనులోనే విక్రయించిన ఇండియాను లాభమా? ఇండియాలో స్టేటింగ్ బిల్లులను కొనకుండుగ ఏర్పాటుజేసి: లాభముగ నుండునా? ప్రభుత్వమువారి తరపున ఇంపీయలు బ్యాంకు పనిజేసిన ఇండియా కార్యాలయము వారిలో సమాముగ పనిచేయలేకపోవునామని అడుగుచున్నారు.

యునైటెడ్ స్టేట్సులో న్యాయార్థనండు దొంగనా కెములను తయారుచేయు సంఘములు బ్రహ్మాండముగా బయలుదేరినవి. ఈసంఘమువారందరును మొత్తముగ, లివర్పూలు హార్బరు నేపిట్సు హార్బరునా, ఫ్రాంకు, ఆస్ట్రీయా, ఈజిప్టులలోను బట్టువడిరి. దీనివలన ఈసమస్య అంతర్జాతీయరూపమును దాల్చిననుకొనుచున్నారు.

పంపెయలను వేయువారలకు వన్నజేయవలెనా లేనా యను విషయమును ప్రభుత్వమువారు చాలాదించు చున్నారు.

ఎకరస్తు పర్వత ఆరోహణసంఘముతాలూకు సామ్యును 1400 హేనులను బార్లన్ థాంప్సన్ అనుతేలికి హరించినట్లు 12 నెలలకిటువిధింపబడెను. ఈసామ్యునకును త్రాగుడుకై థాంప్సన్ గూడ వినియోగించిరి.

చీనా సమస్య

షాంగ్ హై, ఫిబ్రవరి 24:— చీనా కల్లోలపు స్థితులను అన్ని జాతీయవర్తకసంఘమువారును చర్చించిరి. ఇప్పుడు అదే పరిగనున్న ఆల్బర్నిస్థితులు అపాయకర మని తీర్మానించిరి. దేశములో వర్తకమంతయు నిలిచిపోయినదనిరి. దీనికి కారణము నైనికులు బంధిపోయిదొంగలు కొల్లగొనుటయే వాషింగ్టనులో నిర్ణయించిన సిద్ధాంతమును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రతిబంధకము గలుగుననిరి.

భారతసామ్రాజ్య పోలీసు ఉద్యోగులు

ఇండియా కార్యాలయమువారు వై ఉద్యోగమునకు అఫమము 11 గురు ప్రోవేషనులను నియమింప నుజ్జేయించుచున్నారు. దరఖాస్తులను బంపవలయునని ప్రకటించిరి. అభ్యర్థులు 20-28 ఏ.డల్లంలోపుగ నుండవలెను. వాజ్మయపరిశ్రయంతోగూని అభ్యర్థులు ప్రభుత్వపు సేవలలో కవివాచనహోదా వైన కలిగియుండవలెను. లేదా రాయలు విరివ్ కాక స్టేట్సులీలో అధ్యము జల్లా ఇన్స్పెక్టరుహోదాకు తక్కువగాని ఉద్యోగము వైన జేసియుండవలెను.

సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగుల జీతము

బొంబయివారి పిజ్జప్టి

‘టైము’ పత్రిక బొంబయి సంఘమువారి విజ్ఞప్తిలో కొన్ని సంగతులను ఇట్లు ప్రకటించుచున్నది:—

జీతము చాలకపోవుటచే సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులు సుతృప్తులుగ నుండుటకు వీలులేదు.

ఉన్నత కాఖలయందు పనిచేయు భారతీయులకు అధిక జీతముల నియమించునా. తేవన్నవో మాకు తగిన జీతముల నియమించుటకు వీలుగ నుండెడిది. మాకు తగిన జీతము నియమించుటకు ఈకారణముచే మేముగీరించబాలము భారత జీతముజేతలు ఉద్యోగములన్నిటియందును భారతీయులను పుట అసాధ్యులుకొనుచున్నారు. వీరి అసంతృప్తికి ఓర్పులే పోవుటకు అట్టి జీతమే కారణము. ఉద్యోగములను భారతీయులతో నింపుకాలమున యూరపియనుల జీతములకు ఇండియా కార్యదర్శియే ఉత్తరవాదిగ నుండవలెను.

ఒక బందిపోటు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 23:— టాంగా గామమున బంది పోటు జరుగునని తెలిసి పోలీసువారు బహుళాగ్రతక కాచుకొని యుండిరి. ఇంతలో బందిగుంపు డెరిలోనికి రావొచ్చెను. పోలీసువారు తుపాకులతో గాల్చగా ఒకనికి బెబ్బరిగిలి గాల్చెను ఆయ్యెను. దొంగ లాతినిదేనామెత్తుకొని తమనివాస ముగిరి అడవిలోనికి పరుగులిడిపోయిరి.

38 వ తేదీయనుహాసనసభ

సన్మానసంఘము
(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, ఏప్రిల్ 25:— 38 వ తేదీయనుహాసనసభ సన్మానసంఘమునకు సభ్యులు తాము తమ తమ సన్మానసంఘమునకు సభ్యులు అయ్యారని తెలియజేసిన ఆంధ్ర రాష్ట్ర సభ్యుల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాకినాడలో జరుగబోవు 38 వ తేదీయనుహాసనసభకు సన్మానసంఘము సేర్వ రచయ సన్మానసంఘములో సభ్యులను చేర్చుటకు వారు చెల్లించు యనుములను వనూజుచేయుటకును ఇతరమైన అవసరకార్యములను జరుపుటకును శ్రీయంత బులుసు సాంబమూర్తిగారిని తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా నిర్వహించి.

కనీసపుంధా 25 రూపాయలు

కతి సన్మానసంఘసభ్యులను చెల్లించవలసిన కనీసపుంధా 25 రూపాయ లని నిర్ణయించడమైనది. దేశభావనలను అందఱును సన్మానసంఘములో చేరి డిసెంబరులో కాకినాడలో జరుగబోవు తేదీయనుహాసనసభను జయప్రదముగ గొనసాగింప బ్రార్థింతులని కార్యదర్శి తెలియజేయుచున్నాడు. సన్మానసంఘసమూహేళము మార్చి 7 వ తేదీని జరుగును

సన్మాన సంఘముయొక్క మొదటి సమూహేళము మార్చి నెల 7 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు కాకినాడలో నైజా వెంకటచలపతి పురమందిరమున శ్రీయంత టింగులూరి ప్రకాశంపంతులుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద జరుగబడును. అప్పుడు తాత్కాలిక కార్యనిర్వాహక వర్గము ఏర్పరుచబడును.

ఆంధ్రరాష్ట్రమునండి ప్రముఖులందఱు కంటే కాకినాడికి శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారిపేర నువ్వని సన్మాన సంఘములో చేరి వెచ్చింపబడిన మార్చి 7 వ తేదీ సభకు తప్పక దయచేయ బ్రార్థింతులు.

వారు నమర్చించ దలచుకొన్న చందాలను విరాళము లను తాత్కాలిక కార్యదర్శియగు శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తి గారిపేర కాకినాడకు అందజేయవలెను.

బసలు వగైరా యేర్పాట్లు

ఇతర స్థలములనుండి సభకు దయచేయువారలకు బసలు భోజనవసతులు ఉచితరీతిని ఏర్పాట్లు చేయబడును. కనుక అట్టి సభ్యులయొక్క రాకను వెంటనే తాత్కాలిక కార్యదర్శి గారికి తెలియజేయవలెను.

దువ్వూరి నుబ్బయ్యగారికి గొప్ప స్వాగతము

ఆంధ్రదేశ శ్రీలు పురుషులు ముఖ్యముగ దయచేయవలెను. దేశసేవాశ్రయములగు దువ్వూరి నుబ్బయ్యగారు రాజవంశాధిపతులను వెంటటల వెంటనే మార్చి 7 వ తేదీని విడుదల చేయవలెను.

మార్చి 8 వ తేదీ శుక్రవారము మధ్యాహ్నమున కాకినాడకు ఆమె విచ్చేయును. 8 గంటలకు గొప్ప ఉత్సాహపు టుక్కను ప్రారంభమగును.

కాకినాడపురముయొక్కయు ఇతర ప్రాంతములయొక్కయు దేశభావనలను శ్రీలు అందఱు ఆమెకు కాకినాడ టౌన్ రైల్వేస్టేషనువద్ద స్వాగతమిచ్చుటకు దయచేయ బ్రార్థింతులు.

బహిరంగసభ

అనాడు సాయంత్రము 6 గంటలకు నైజా వెంకట చలపతి పురమందిరమున శ్రీమతి శిన్నత లక్ష్మీబాయిగారి అధ్యక్షత్వక్రింద స్వాగతబహిరంగసభ జరుగబడునట్టి

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులు ఇతరులను గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులు తరపున కాకినాడ శ్రీలు కాంగ్రెసు సంఘము తరపున కాకినాడ తాలూకా కాంగ్రెసు సభ్యులు తరపున స్వాగతప్రత్యములు నమర్చింపబడును.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెట్టు

మారకము.

బాంబి తంతి మారకము	1 సి 4 7/82 పెన్సిలు
బాంబిడిమాండు (ద్రాప్టులు)	1 సి 4 8/82 పెన్సిలు
బండను డిమాండు (ద్రాప్టులు)	16 3/16 పెన్సిలు
బాంబి కొనుగోలు రేటు	
బొంబు సెలలవాయిదా (ద్రాప్టులు)	15 11/82 పెన్సిలు
గు సెలల వాయిదా (ద్రాప్టులు)	16 1/2 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెట్టు

మారకము

బాంబుతంతి మారకము	1 సి 4 1/8 పె
డిమాండు బిల్లులు	1 సి 4 5/82 పె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 ఋణవత్తములు 1926	రూ. 99-8
6 1/2 0/0 ఋణవత్తములు 1927	99/12
6 0/0 ,, 1931	100/0
6 0/0 ,, 1932	100/0
6 0/0 యు. పి. బాండులు 1926/41	98/8

బొంబయి - మార్కెట్టు.

ఇంగ్లీషు బాక్ గోల్డు	24/14
మింటు బంగారు తత్వణం వైనలా	24/11/6
,, మొదటి తీర్మానము	24/10/6
,, రెండవ తీర్మానము	24/9/6
బాక్ టెండి తత్వణం తీర్మానము	79/2
,, మొదటి తీర్మానము	77/19

మారకము.

రెబల్టంతులంతిమారకము	1 సి. 4. 9/82
రెమాండుబిల్లు I	1 సి. 4 5/1

ఆంధ్రనాసికములు

బల్లారి. డి. కృష్ణమూచార్యులవాడిచే రచింపబడినవి	
చిత్రసలీయము 1-6-0 సాకంఖర	1-6-0
పాదుకా 1-5-0 ప్రహ్లాద 1-2-0 సానిత్రి 1-2-0	
ప్రమీళ 1-2-0 ముక్తాశలీ 1-2-0 శంకరాచార్య 1-2-0	
బృహన్నల 1-2-0 వరూధిని 1-2-0 పాంచాలి 1-2-0	
చిరకాశి 1-2-0 దుర్గాంక్ష 1-2-0 శివాజి 1-2-0	

బల్లారి కొలాచలం శ్రీనివాసరావుగారిచే రచింపబడినవి.

దుర్గాంక్ష 1-4-0 లక్ష్మణ 1-4-0 రామకాళి 1-4-0	
నాగేశ్వర 1-4-0 ప్రహ్లాద 1-4-0 చాదులీలీ 1-4-0	
ద్రాక్షదీ కస్తూరిపూజణం 1-4-0 పాదుకాపట్టాభిషేకం 1-4-0	
చిలకముర్తి లక్ష్మీస్వస్తిహంసాంగారిచే రచింపబడినవి.	
గయోపాఖ్యానము 0-8-0 చతురచంద్రాన 0-8-0	
పావ్యతీ కవితాము 0-6-0	

వేదం వే.కటారాయశాస్త్రికృత గ్రంథములు ఆంధ్రవిక్రమార్చయము 0-1-0 ప్రకాశకృతియము. 1-5-0 వావిలికొలను సుబ్బరాయకృతగ్రంథము మధ్యరావిజయము 1-0-0 బల్లారి చి. మాధవరాజుగారిచే రచింపబడినవి. నుందరీవిజయము. 1-0-0

మత్తరాజు సుబ్బారావుగారిచే రచింపబడినవి శ్రీకృష్ణలీలామృతము 1-0-0

మాదగర అనేక ఆంధ్రగ్రంథములు దొరుకును. క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఎం. పి. శర్మ కంపెనీ

331 కిలుకెట్టిపీడి (తపాలాపెట్టె నెం 287 కు) మద్రాసు.

7-వ పేజీ తరువాయి

నవనరములేదు. లెక్కల రెనిభుగను క్యుయములగుడే ధర్మాచార్యములనుండి ప్రత్యేకముగ ప్రభుత్వమువారు వసూలు జేయవలెనని ఒరిజినలు విలువందు గలవని తాని ఈర్వయమును కవిటీల వారినుండియు తోడ్చి వారినుండియు రాబట్టుకొనవలెనని మేము సవరించితిమి, కొద్దవారిచే పరిష్కరింపబడినవిధమున పరిపాలనాప్రకారాలనందిన సంస్థలు గూడ ఇట్టివిరాళముల చెల్లింపవలెను.

9 వ అధ్యాయము

వివిధ విషయములు

(47) క్లాజులు 69, 70:— వ్యాజ్యములను గురించిన క్లాజులు మేము సవరించితిమి. వ్యాజ్యముల ఖర్చులను గురించిన క్లాజును (70), 1920 ను పు మతాదాయ, ధర్మాచార్యులుల వాసమునందలి 8 వ కెక్చను ననుసరించి సంస్కరించితిమి.

(48) క్లాజు 71:— సివిలు ప్రొసీజరు కోడు 92 కే కెక్చను ననుసరించి కొద్దవారిచేత కొన్ని ధర్మాచార్యములకు తరిపాలనా విధానముల నిర్ణయించితి. ప్రస్తుత చట్టమును ఇట్టి ధర్మాచార్యములకు గూడ వర్తింపజేయవలెనని నియమమును విచారించితిమి. కొద్దలవారు నిర్ణయించి విధానములకు తరిపాలన వారుగా సాగుటలేదు. ఇట్టి వానిని నూతన చట్టముక్రిందకు తెచ్చి సంస్కరింపవలెను.

(49) క్లాజు 72:— ధర్మాచార్యముయొక్క స్థిరాస్తి యం దేభాగముగాని, ఇతరులకు స్వాధీనమొనర్చునపుడు (బ్రట్టి బోర్డువారియొక్కగాని, కమిటీవారియొక్కగాని అనుచు) నంద క తేను. బోర్డు వారుగాని, కమిటీ వారుగాని కానిదిని యత్తవ్యులవై కొద్దవారియందు నప్పిలు జేయవచ్చును.

(50) క్లాజు 73:— 1863 ను 20వ ఆక్టోబరు 21వ కెక్చను ననుసరించి ఏర్పరుపబడెను. ఒక సంయుక్తచానమునందు మరకార్యముల కెంత ఎట్టుకెచ్చింపవలెను ధర్మయంతెంత కెచ్చింపవలెనని నియమముల నిర్ణయించుట కిది అవసరము.

(51) క్లాజు 74:— ఇందలిమాటలను మార్చి వికాల మొనర్పబడెను.

(52) క్లాజు 74:— ఈవిల్లుక్రింద గావించబడు కొన్ని అప్పీలేషనులను ఇతర దావ్యమెట్లకును కొద్దగీజులలో కెక్చువరే చేర్చిరవలెను.

(53) ఒరిజినలువిల్లును వికాలమొనర్చుటచేతను, సంస్కరించుట చేతను చాల ముఖ్యములగు మార్పులొనర్చ వలసినవైనవి. తాని మేము గావించినవరణలు, చాలవరకు 1863 ను చట్టమును మార్చు సందర్భమున కర 50 వత్సరములలోను ఈరాష్ట్రమునందు విరివిగచర్చింపబడెను. అత్యుచితములకు బాగుగ పరిచయములేనివిషయములందరికిముగ లేవు. బిజున విశేషముల మార్పుల సోపరియిమిగాన సంస్కరింపబడిన ఒరిజినలువిల్లు. ఇరిగిఫార్టునెంబు బార్లిగజెటునంబు ప్రయోగపరలెనని నూనించుచుంటిమి.

బహిష్కరణ త్రయము

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు

పాతకాలము వ్యాధిసాసములను కాసనకథలను బహిష్కరించుట చక్కగా నెఱచేర తే వ ను కారణమున బహిష్కరణ సిద్ధాంతమును నిజమిందు టనుచితము. కాసనకథలకు వెల్లుట వాగ్ధూయలో గాఢిమహాత్ముడు నిర్ణయించిన అసహాయోద్యమమునకు విరుద్ధమని నేనందుల కంగీకరింపలేదు. లేనిచో నాకెట్టి అభ్యంతరము లేదు. ప్రభుత్వమువారి ఆయువుపట్టును విగ్రహింపవలెనే అసహాయోద్యమ మేర్పరుపబడెను. అట్టి ఆయువుపట్టులలో కాసనకథలు చాలముఖ్యమైనవి. కానవోల్లంఘనమునకును బహిష్కరణ త్రయమునకును కాసనకథాప్రవేశము ప్రతినిధానము కానేరదు ఇది కేవలము కొత్తయోగమే.

లాలెన్సు విగ్రహము

తేదీయలకు నిత్యమును వేలకొలది అవతరులను ప్రభుత్వమువారు కలిగించుచునే యున్నారు. వానిలో నీ లాలెన్సు విగ్రహ మొక్కటి. ఇట్టి అవతరులను వారొక్కరు వీలులేకుండునట్టి పరిస్థితులను కలిగించుటకే నేను ప్రయత్నించెదను. కిలానిగ్రహముండినను నూనినను లెక్కచేయబడితేదాగాని తానిని వీలినేనెదమని యొకసారి ప్రకటించిన పిమ్మట కావంతము కెగ్గించుకొనుట మనకు ముఖ్యనిధి యైంది. అతిప్రమాణమునందే. భారతీయులు ప్రభాభిప్రాయానుసార మగు పరిపాలనమునే కొరవడు గాని కత్తి ఏలుబడిని కలము ఏలుబడిని మాత్ర కొరవని మనము స్పష్టపరపరలెనని లాజహాల్లో ట్రిబ్యూనుకుతికా విలేఖరితో సహానీడవిగాను నుడివిరి.

కావలెను!

కావలెను!!

కావలెను!!!

మా సరస్వతీవాచకములు, ఇతర ప్రచురములు వ్యాప్తనకొరకు తెలుగుజిల్లాయం దంతటను తిరిగి పనిచేయుటకు ప్రావిలింగు ఏజెంట్లు కావలెను. ఇదివరలో పాత శాలోపాధ్యాయులుగాను తేక సూపర వై జర్లుగ గాను పనిజేయున్నవారికి ప్రాముఖ్యత యియ్యబడును. జీతము ముప్పదిరూపాయలు, మరియు సంచారపు ఖర్చులు వెనుకటి అనుభవము, వయస్సుతో ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు,

రాజమండ్రి, గోదావరిబుక్కుడిపో.

బావు కీళ్లు	30 చీకట	రూ 120-0-0
తొచ్చికట్టడు	20 చీకట	రూ 180-0-0
సింహంపూర్కు	20 చీకట	రూ 180-0-0
దేబ్బా	16 చీకట	రూ 115-0-0

జూ బు లు

శ్రీ తిలక్ జాతీయవిద్యాపీఠము. తెనాలి

శ్రీ చంద్రమూర్తిపున్నయ్య పాఠశాల పాఠశాల

నేడు తెనాలి పాఠశాలలు శ్రీయుక్త బిల్డింగ్స్ గాకు తమకుమారుని వివాహసంబంధమున రు 116/అన్న బహు భక్తికృత్యంగారు రు 50/ అన్న తెనాలి జాతీయ విద్యాల యమునకు కట్టుముల నిచ్చి.

శ్రీయుక్త సంకా చినవెంకటకృత్య గారు మూడు యక్ష రంభామిని విద్యాలమునకు భర్తయగా నిచ్చి.

వైద్యార్థికులకు ముందనముల నర్పించుచున్నాము.

ఇటీకాల సూర్యనారాయణ

కార్యదర్శి 22-2-23

నెల్లూరుమండల కాంగ్రెసు సంఘము

గయ దేశీయమహాసభవారి తీర్మానము ననుసరించి నెల్లూరుమండలమున ప్రభుత్వము గురించుటకు ముఖ్యముగా కాననోల్లంపున తీర్మానమునకు వలయు స్వచ్ఛందసేవకులను కల్పి తిలకు స్వరాజ్యభిక్షి భగము కనులుచేయుటకు ప్రచార పలు విరివిగా కావలసియున్నాడు. మండలసాయముల కారా గారమునుండి ఇటీవలనే విడుదలయై వచ్చినందున ప్రముఖులు కొందరు అనారోగ్యము పాలై నందున ప్రచార భారము యువ కులపై నెక్కువగా నున్నది. దీనియే అర్థి సీతిపాద మిక్కిలి హీనమై ప్రచార మొనర్చు భక్తులకు క్రికిన యెక్కువగా ప్రస్తు తము తోడ్పడవలెను. కాన జీవనీధిగల సంపన్నులు ఉదారులు త్యాగులు యాధర్మ్యధర్మమున ముందుకుటికి సాయ ముచేయ వేడుచున్నాము.

కాని కేవలము నిరాధారతై కేకసేయే వృత్తిగాగల మహాసభావులకు క్రిందచేసే సాయము చేయుటకు జిల్లా సంఘము సర్వశక్తుల వినియోగించి కృషిచేయగలదు. మహాత్ముని కారాగారవాసమున వలకు చేయిసభవారి ఆజ్ఞలను శిర సావహించి ప్రస్తుతవిషయస్థితిని మనమండలస్థితిని గమనించి ప్రతి వారును తమకు వీలైనంత సాయము చేయుట భర్తయని విన్న వించుచున్నారము. సేవతత్పరులు దయచేసి స్వయముగా గాని వుత్తముల మూలముగాని కార్యదర్శులతో సంబంధించిన వివి రముల బడయగలరు. స్వచ్ఛందసేవకులుగా చేరగోరుయోధులు ప్రమాణప్రములకు ప్రాప్తబ్రాహ్మణులు.

స్వరాజ్యకార్యాలయము } చ. వె. కృష్ణ
నెల్లూరు } సంయుక్త కార్యదర్శి

సూజీమ పద్మనాయక పాఠశాల

ఈపురము కృష్ణామండల పద్మనాయక ప్రభువులకు ముఖ్య స్థామైన విషయములకు నుదితిము. ఇటీ పురమున స్వసంఘ విద్యాభివృద్ధికారకు నుమారు తి సంకల్పములక్రిందట ముఖ్యము గా కేలప్రోలు జమీందారుగారి ప్రోత్సాహముచేతను పురము నందుగల యితర ప్రభువర్గుల ఆహ్వానముచేతను పద్మనాయక పాఠశాల అనుచేయతో నొక పాఠశాల నెలకొల్పబడినది. ఈ పాఠశాలను కొంతకాలము శ్రీ కేలప్రోలురాజుగారును తదు పరి కొంతకాలము శ్రీ ఉయ్యూరు రాజుగారును పోషించిరి. ప్రస్తుతము శ్రీకృష్ణమండల పద్మనాయక సంఘమువారిచే నిర్వహింపబడుచున్నది. జిల్లాయంతుగల పద్మనాయక సంఘాధి మానులై రు సంఘముందుగల వీరవిద్యార్థుల విద్యాభివృద్ధికార కు తమకు సంకల్పరముకు వచ్చు రు 100 అు రాబడిమీద ఆర్థ రూపాయి చొప్పున చందాలు దయచేయుచుటకు తీర్మానించ బడియున్నది. గతసంవత్సరము లాలాకాలవారిగా వసూలుచే యుబడిన మొత్తం రు 7241-8-5 ఇందుకు సాలుసరి ఖర్చు భో జనములు రు 2758-8-0 నూలు జీతములు రు 671-8-0 నాకర్ల జీతములు రు 782-10-0 పుస్తకములు వగైరా రు 285-10-6 దుస్త్రులు వగైరా రు 571-2-0 ఇండ్ల అద్దెలు రు 185-0-0 ప్రచారము వగైరా ఖర్చులు రు 416-14-0 అయిన మొత్తం ఖర్చు రు 5621-4-6 నిలక సాము రు 1619-14-11.

ఈపాఠశాలయందు ప్రస్తుతము 30 మంది బాలురు విద్య నభ్యసించుచున్నాడు. తనక వసతులన్నియు సేర్పరచబడినవి. బాలురు నివసించుటకు ప్రత్యేకభవనము నొకదాని సేర్పరచి భోజన వసన విద్యాదర్శనర కార్యములన్నియు పాఠశాల పాలక సంఘమువారు నిర్వహింపుచుండ పాఠశాల దినదినాభివృద్ధి బొందుచున్నది.

కాన కృష్ణామండలముందు యితరజిల్లాలందుగల గుల సంఘాధిమానులై రు అభిమానించి తాము దయచేయుచు సంక త్సర చందాలు దయచేయించి యాయుద్యమమును నిర్వహించు సంఘమువారికి తోడ్పడుటకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

సంఘప్రేయోధిలాసి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

గుంటూరుజిల్లానుండి అహమ్మదాబాదు కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లిన ఈదిగువ పేర్లకు వారికి కాంగ్రెసునిపోర్టు ఆ పంపవలసియున్నదిగాని వారియొక్క సరియైనవివాహముల తెలియలేదు గాన వెంటనేమారు పుత్తరములద్వారా తెలియపరు కచేడెదము. వారు తెలిపిన వివాహప్రకారము కాంగ్రెసునిపో ర్టులు పంపెదము.

1. కాంబాబాద్ వెంకటనరసింహ రావుగారు.
2. అయిలూరు బాబురావుగారు.
3. యేమారి పేరయ్యగారు.
4. యెమ్. సాంబయ్యగారు.
5. చినరామా నాయుడుగారు.
6. వాసిరెడ్డి పార్థసారథిగారు.
7. కొల్లిపర సత్యనారాయణ మూర్తిగారు.
8. దివాకరుని నుబ్బారావుగారు.
9. యస్. వెంకటేశ్వర్లుగారు.
10. వూటుకూరి కమలాంబుగారు.
11. బొమ్మకెట్టి చినఅమ్మాయిగారు.
12. చతుర్వేదుల సత్యనారాయణగారు.
13. పి. వెంకటేశ్వరరావుగారు.

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య,
కార్యదర్శి

బంగోలు కాంగ్రెసు సంఘము

1. బంగోలు పట్టణకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శిగారు శ్రీ యుక్త ధారా గోపాలకృష్ణగారు కొనిన లై సెలు ఖరీదును ఆమోదించుచు లెక్కలను సరిచూచుటకు శ్రీయుక్త పాంచాళ వరపు వెంకటసుబ్బరావుగారిని పోరి వారు ఆమోదించిన యెడల కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల ఆమోదమే యని తీర్మానించడమైనది.

2. బంగోలు పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘమునకు కద్దరు మాప రింబెండెంటుగాను కార్యదర్శిగాను ఒకరినే యెన్నుకొన వలె ననియు, వారికి గౌరవ భృతికింద నెల 1-3 రు 15 నొసగవలె ననియు తీర్మానించడ మైనది.

3. బంగోలు కాంగ్రెసు సంఘముచే వెడలు ప్రతినిధులకు (జిల్లా సంఘరాష్ట్రీయ సంఘ, కాంగ్రెసు తదితరుల సభలు) అగు రైలు ఛార్జీలు మొదలైనవి బంగోలు కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సభ్యులు కాంగ్రెసు సంఘ నిధిని బట్టి యిచ్చుచుండవలెను.

4. ఖద్దరు బంగోలు పట్టణములో తయారు అయినదానికి మాత్రము మద్దతులమీద తరీక్షించి, పట్టణ ఖాది నూపరెంటు గారు మొహరుచేసి సర్టిఫికేటు యివ్వవలసినదని తీర్మానించడమైనది.

5. శ్రీయుక్త పాంచాళవరపు వెంకట నుబ్బారావు గారిని పట్టణ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ఖాది నూపరింబెండెంటు గా యెన్నుకొనడ మైనది.

6. శ్రీయుక్త రామదత్తయ్యనాయుడు వెదవు వెంకట నుబ్బయ్యంగార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులనుగా యెన్ను కొనడమైనది.

7. ఖద్దరు వర్తకులనుండి వారి వ్యాపారస్థితినిబట్టి కొంత భవనము వసూలుచేయుటకు కార్యనిర్వాహక కర్మము వారికి అధికారము యివ్వడమైనది.

8. బంగోలులాలాకా తనిఖీదారు యేర్పాటుయై లా లాకాలో తయారగు ఖద్దరును తనిఖీచేయుటకు యేర్పాటులు జరుగువరకు అట్లు ఖద్దరు తయారు చేయించేవారి దరఖాస్తుల పైని అట్టి ఖద్దరును కద్దరుగా పోవును చేయించుటకు గాను యెవరినైనా యొకరిని నియమించుటకు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వా హక కర్మమునకు అధికార మివ్వడమైనది. అట్టి తనిఖీకి అయ్యెడి సుబుగు ఆత్మనసరఖర్చులను ఆయావర్తకుల వద్దనుండి రాబట్టు కొనుటకు కూడ కార్యనిర్వాహక కర్మమునకు అధికార మివ్వడ మైనది.

9. ఈ సంఘమునుండి వెడలు ప్రతినిధినిధియు సంఘము నుండి కర్నూలు తినుకొని తీరవలయును.

10. 1922-23 సంవత్సరములలో పనిచేసిన కార్య, సహాయ కార్యదర్శులగు ధారాగోపాలకృష్ణ, చెరువు వెంకటసుబ్బయ్య కాన్తులిగార్ల సేవకు మందనములను నూతన కార్యదర్శిగా రగు మ. కా. క్రి వెంకట నుబ్బారావు పంతులుగారికి అభినందన ములు ఒసగుటకు తీర్మానించడ మైనది.

బంగోలు } పాంచాళవరపు వెంకట నుబ్బారావు,
22-2-23 } కార్యదర్శి, బంగోలుపట్టణకాంగ్రెసు సంఘము.

శ్రీహనుమద్గ్రంథాలయము రాత్రిపాఠశాల, నారాయణవరం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిబ్రవరి నెల 20 వ తేది ముగియగల్గిన సానిక పార్లమెంట్ పై హాడ్మిగుల్ ప్రచురపరచిన ఆంధ్రములు కార్యస్థానముననుండి వెనుదీసిన కావు. అందులోన ఆంధ్రములు 20 మైనవి కావు. 1923 సం. 60 ఫిబ్రవరి 4 వ తారీఖున జరిగిన ఎవీరంగసభలోని తీర్మానములు యాక్రింద చూపియున్నాను.

తీర్మానము

1. కారా గృహ విషయ క్షు యు న శ్రీ యు క సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు మరల వారి కార్యములను పూనుకొనుటకు యాభివలంకరించినందుకు యాసభవారు వారికి నుస్య నతము ప్రసాదించుచున్నారు. (ఈ తీర్మానము యోగ్యముగా ఆమోదించడమయినది.)
2. ఈ సభవారు శ్రీయుక్త సానా రంగభావ్యం శ్రేష్ఠి గారిని 1921 సం. డిసెంబరు నెల 19 వ తేది మొదట 1922 ఫిబ్రవరి 4 వ తేదివరకు జమా ఖర్చులు అడుగగా ఒక రూ. 980-5-3 ఖర్చు రు. 1008-14-10 లయినట్లు తెలిపిరి. యందుకు జమా ఖర్చులు మొత్తముపట్టి యిచ్చియున్నారు.
3. శ్రీయుక్త రంగశ్రేష్ఠిగారిని వారి అధీనమందున్న క్షుకు లెక్కను కొరకమైనది. లెక్కపుస్తకము (Cash book) వారికి యీ దియె లెక్క తయారుచేయుటకు యివ్వడమైనది. ఫిబ్రవరి నెల 81 వ తేది బుధవారమునాడు ఈ సభవారికి, శ్రీయుక్త రంగశ్రేష్ఠిగారు యివ్వవలసినట్లు కొండవయినది.

జమాకర్చు వివరములు

జమ

చందాలు రు 459-0-0, రంగకాయ రు 180-0-0, కిరణ నాయలు అమృతం రు 146-11-0, కొ. వెంకటసుబ్బయ్య రు 55-0-0, విద్యాకాఖివారి గ్రాంటు 104-12-0, కిరణనాయలు అమృత 8-5-6, డిటా 1-15-6, చిల్లర అదాయములు 5-8-8, ఆర్. వి. వెదమాళ్ళ శ్రేష్ఠి 25-0-0, సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠి రు 15-0-0, నిల్వ రు 17-9-7, మొత్తం రు 1618-14-10.

ఖర్చు

సిబ్బందిజీతములు రు 541-8-5, బహుమానములు 44-0-0, దీపములు 72-8-0, కాయితములు 20-7-0, కిరణనాయలు 86-0-0, జారాప్రతికలు 54-12-0, పుస్తకములు 86-4-9, కంటింకెంటు 25-12-7, డిటా 34-10-0, తపాలు రు 8-9-9, బుడిదాడుగలు 28-1-0, చిల్లర 4-9-0, బహుమానములు 29-12-0, పూసలకుప్పసామి 1-2-0, నారాయణాచారి 1-2-6, ఆదికారాయణ 25-0-0, యం. క్రినివాసాచారి 6-0-0, సానా రంగంభావ్యం శ్రేష్ఠి 25-10-4, కిరణ నాయలు రు 8-5-6, మొత్తం రు 1018-14-10.

యం. శ్రీనాచారి,
అధ్యక్షుడు 4-2-23.

II

1923 సం. ఫిబ్రవరి నెల 21 తేది బుధవారం సాయంత్రం ము 5 గంటలకు నారాయణవరం గ్రామములో నుండు శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయ సభ్యులబహిరంగసభ కార్యస్థానమునందు సమావేశమయెను. ఈదిగువ కనబరచిన తీర్మానములను ఏకగ్రీత ముగా నామోదించిరి.

1. శ్రీయుక్త సి.వి.రంగం శ్రేష్ఠిగారు 1921 సం. ఏప్రిలు నెల 1 తేది మొదలుకొని 1921 సం. డిసెంబరు నెల 16 తేదివరకు లెఖ వెట్టిని కోజులోనుంచి వర్షించి తయారుచేసి యిచ్చి నది సభలో చదువబడినది.
2. శ్రీయుక్త సానా రంగభావ్యం శ్రేష్ఠిగారు యాగ్రామ మున కర్పవస్తువును వచ్చి తనిఖీచేయుటకు విజిలెన్డను కార్య క్రమము నిండా అసంతృప్తిగా నుండుటవల్ల శ్రీయుక్త సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారిని వారిస్థానే కార్యదర్శిగాను తీర్మానించడమైనది.
3. శ్రీయుక్త సానా రంగం భావ్యం శ్రేష్ఠి లెఖలపుస్తక ములు వారి స్వాధీనము ఒకసంవత్సరకాలముగా నుండిన్ని కోజు కూడా వ్రాయక చిల్లర కాగితములలో లెఖలు వ్రుండుకొనెడి కార్యస్థానమునకు వచ్చి కోజుకర్త చేయుచుని కొరకమైనది.
4. శ్రీయుక్త సానా రంగభావ్యం శ్రేష్ఠిగారి లెఖలు న్ను శ్రీయుక్త సి. వి. రంగం శ్రేష్ఠిగారు లెఖలును శ్రీయుక్త మాదభూషి శ్రీనాచార్యులుగారు తనిఖీచేసి తిపోర్టు యివ్వవల యునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

దేవరాజులునాయుడు
అధ్యక్షుడు

పాలకొండ తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈనెల 19 వ తేదీన పాలకొండలో మ. రా. శ్రీ పర స్వతుల భాగిరాజుగారి యాజమాన్యమున జరిగిన తాలూకా సంఘసభలో ఈక్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. వావిలవలస గ్రామకాంగ్రెసు సంఘమువారి కోరిక కనుసరించుట (ప్రస్తుత కార్యక్రమమున బట్టి యి తాలూకా సంఘ ప్రధాన కార్యదానమును రాజాంనుండి వావిలవలసకు మార్చడమైనది.

2. మాతన సంవత్సరమునకు ఈక్రిందివారిని కార్యనిర్వాహకసభగా ఎన్నుకొనడమైనది.

మ. రా. శ్రీ యెమ్మిల్లి సూర్యప్రకాశరావు పంతులు గారు బి. యె. (రాజాం) అభ్యుదయ, సరస్వతుల భాగిరాజు గారు, (పాకొండ) ఉపాధ్యక్షులు, చంద్రబాబు పి. ప్రకాశంగారు కోకాధికారి, విస్వాప్రద రామమూర్తిగారు, (వావిలవలస) కార్యదర్శి, శేనులగడ్డ వెంకట సుబ్బారావుగారు, వ్యవస్థాపక కార్యదర్శి.

3. తాలూకా సంఘసభ్యులు ప్రతి ఒక్కరును తమ మట్టు ప్రక్కలకు పక్షి గ్రామములలో క్రద్ధగా కాంగ్రెసు ప్రచారమును గావించుచు ప్రతి గ్రామమునందును ఆయిదుగురు సభ్యులకు తక్కువగాని సంఖ్యల సంఘములను ఆయిదు నిత్యముపనిచేయు రాట్నములను నెలకొల్పవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

4. తాలూకాలో గ్రామ తీర్మానము ప్రకారము 20 మంది వాలంటీర్లు, తిలవస్వరాజ్యనిధికి రు. 2000 లను ఏప్రిల్ మాసారంభములోగా వసూలుచేయుటకు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

5. తాలూకాలో కాంగ్రెసు ప్రచారము చేయుటకును, తిలవ స్వరాజ్యనిధికి కానుకలను ప్రోత్సహించుటకును శ్రీ గాంధీ జాను కాలేజీయ కృష్ణమూర్తి గారిని, శేనులగడ్డ వెంకట సుబ్బారావుగారిని, విస్వాప్రద రామమూర్తిగారిని గౌరవ ప్రచారకులుగా పనిచేయుటకు కోరడమైనది. వీరు పక్షమున కోకాధికారి తమ ప్రచారక్రమ నివేదికను సంఘకార్యదర్శిగారి కందజేయవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

6. గత మాక్వి నెలలో తాలూకా సంఘము స్థాపించబడిన నాటినుండియు నేటివరకు జరిగిన ప్రచారక్రమమును గూర్చియు జమాఖర్చులెక్కలను చూర్చియు సంగ్రహముగా నివేదికను తయారు చేసి ఈనెలముఖ్యంగా ఈ సంఘమువారికి అందజేయవలసిన దని వెనుకటి కార్యదర్శిగారిని కోరడమైనది.

7. తాలూకాసంఘ ద్రవ్యమునుండి సంఘసభలో ముందుగా తీర్మానింప బడినట్టి వ్యయము చేయరాదు. అందుముఖ్యముగా ఏ. వెల్ మాసారంభమువరకు సంఘమువారు యెవ్విధమైన ఖర్చును మంజూరు చేయరాదని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

8. జిల్లాసంఘమువారిచే నియమింపబడిన ప్రచారకులు గాని, ఇతర ప్రచారకులుగాని ఈ తాలూకాలో సంచారముచేసి వసూలుచేయు సర్వబాధకులద్రవ్యము తాలూకా సంఘము వారికి జమ ట్టువలెనని తీర్మానించడమైనది.

9. సంగారి, శివరాత్రి యాత్రలో శ్రీ గాంధీ జాను కాలేజీయ కృష్ణమూర్తిగారు వసూలుచేసిన రు. 20 లు కోకాధికారి కార్యదర్శి యిచ్చి తాలూకా స్వరాజ్యనిధి కారాకు జమ ట్టువలెనని తీర్మానించడమైనది.

తాలూకా సంఘముకు ఇప్పటివరకు ఈక్రిందివారిని ఎన్నుకొనడమైనది. శ్రీయంతులు, స. భాగిరాజుగారు, గాంధీ జాను కాలే కృష్ణమూర్తిగారు చే. వీరప్రకాశంగారు బి. రామ మూర్తిగారు, ఇంద్రుడు రామమూర్తిగారు, వ్యా. ఆచ్యన్న కాశ్రీగారు, తెన్నేటి సూర్యప్రకాశంగారు, మ. అప్పలనర సింహంగారు, మ. ల. కాంతారావుగారు, గ. నారాయణరావు గారు, శే. వెం. సుబ్బారావుగారు, యెమ్మిల్లి సూర్యప్రకాశ రావుగారు.

విస్వాప్రద రామమూర్తి, కార్యదర్శి.

వావిలవలస

గ్రామకాంగ్రెసుసంఘమునకు విస్వాప్రద రామమూర్తి గారిని అభ్యుదయగను శేనులగడ్డ వెంకట సుబ్బారావుగారిని కార్యదర్శిగను ముక్తప్రద అప్పల నరసింహంగారిని కోకాధికారి గను ఎన్నుకొనడమైనది. 6 మంది పాఠకులతో హిందీ రాతి పాఠశాల ప్రారంభించడ మైనది. తాలూకా సంఘకార్యాలయ మును యేర్పరచడమైనది.

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

1922 సంవత్సరం జనవరి నుండి డిసెంబరు ఆఖరువరకు జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క ఆచార్యవ్యయపట్టిక.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include items like 'తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి వసూలు అయినది', 'జిల్లా ప్రచారమునకు వసూలు అయినది', 'జిల్లా దామాషాయన్ను జిల్లా సభ్యులచే చెందా అన్ను కలిపి', etc.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include 'గత సంవత్సరపు నిజం', 'మొత్తం', 'ఖర్చులు'.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include 'కార్యదర్శి ఖర్చులు (చేతములకుగైరా)', 'ఇంటికాదుగ', 'పరిశీలన చంబాలు', 'శ్రీయంతుల వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారికి సామాన్య సభవారి తీర్మానంమేరకు యిచ్చినది', etc.

Table with 2 columns: Description and Amount. Rows include '1922 సంవత్సరం డిసెంబరు ఆఖర్కు నిజం', 'జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయము', 'మొత్తం', 'వి. రాఘవయ్య, కార్యదర్శి'.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము - పల్లిపాడు

ఈ మంతలమందు పినాకినీ తీరమున పల్లిపాడుగ్రామమునకు సమీపమున నెలకొల్పబడిన సత్యాగ్రహ ఆశ్రమముయొక్క ఉపయోగమునకు గాను గోదావరిజిల్లా వాస్తవ్యులగు శ్రీయంతుల ఆదుర్తి రామరావుగారు నేయిర్పాఠ్యము లాసంగి రనియు, మునగాలరాజుగారు యిటీవల మద్రాసునందు జరిపిన తమ కుమార్తె నివాహనోత్సవ సమయమున 1116 మాత్రము లాసంగిరనియు తెలియుచున్నది.

కీర్తిశేఖరై న ఎ. సంతానరామ అయ్యంగార్ మెమోరియల్ ఫండు

నెల్లూరుపురమునందలి వెంకటగిరి రాజుగారి ఉన్నత పాఠశాలకు ముమారు 25 వత్సరములుగా ప్రధానోపాధ్యాయుని పదవియందుండి, ఎక్కువ శ్రద్ధబూని పాఠశాల ఔన్నత్యమునకుంకరైచు చనిపోయిన శ్రీయంతుల ఎ. సంతానరామ అయ్యంగార్ల స్మారక చిన్నము కేంద్రములకై నియమింపబడిన ఉప కేంద్రమువారు ఈ నెల 19 తేదీ సమావేశమై యాదికర తీర్మానములను గావించిరి.

(1) డై సంఘమునకు శ్రీయంతుల వద్దటి విశ్వనాథరావు గారు అభ్యుదయగను, శ్రీయంతులు మంగమాన నరసింహారావు, మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగార్లు కార్యదర్శులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

(2) ఈ విగునవారికి మాడ ఉపసంఘసభ్యులుగా చేర్చుకొనబడిరి.

- (1) యన్. జాని రామమూర్తిగారు లాకాలేజి మద్రాస్
(2) డి. బి. సుబ్బారెడ్డి - మెడికల్ *
(3) వి. కృష్ణయ్యగారు - వెనెడెన్ నీ కాలేజి *
(4) యం. శేషచలపతి - క్రైస్తవ కళాశాల *
(5) కొండూరు శ్రీ గాయలుగారు వచ్చియప్పు కళాశాల
(6) కె. ఎ. వీరరాఘవాచార్యులుగారు మద్రాసు
(7) ప్రతి సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు నవాబుపేట నెల్లూరు.
(8) కోట సుబ్రహ్మణ్యశ్రేష్ఠి - తిలక్ పేట *
(9) యన్. లక్ష్మీనారాయణరావు నెల్లూరు. (తూర్పు)
(10) యన్. జి. రాఘవగారు, రంగనాయకులపేట
(11) కనుపర్తి సుబ్రహ్మణ్యం
(12) ఆనం. రత్న సుబ్రహ్మణ్యం } కావలి.
(13) భాసా సుబ్బారావుగారు స్వరాజ్యఆపీఠముమద్రాస్
(14) చింతలగిరి సుబ్బారావుగారు నెల్లూరు. (తూర్పు)
(5) డై సంఘమునకు తమ కేంద్రీయచరణే ద్రవ్యమును సమకూర్చి ద్రవ్యసమితిబట్టి స్మారక చిహ్నమును తయారు చేయించ వలెను.

అయ్యంగార్ గారి యొద్ద విద్యనభ్యసించినవా రెల్లను, వారి యెడల కృతజ్ఞతను వెల్లచు విరాళముల నొసంగవలయును. ద్రవ్యము విశేషమునేరించి అయ్యంగార్ గారిచేర విద్యార్థి చేతములుగాని, బాలీయ పద్ధి కామిక కాఖ (నేత, వడ్రంగమునుగునవి) ను గాని కాశ్యరముగా నెలకొల్పవలయునట్లు ప్రయత్నింపవలయును! సంఘసభ్యులెల్లను క్రద్ధతో పనిచేసి నవో ద్రవ్యమునకేమియు లోపముండదు. కీర్తిశేఖరుల అయ్యంగార్ గారు కొద్దికాలము మునిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులగునండి, ప్రజలతేమమునకై పాటుపడియుండిరి. గాన పురవాసులుమాడ సహాయపడవలెను.

ప్రస్తుతము నెల్లూరు పురమునందలి పాఠశాలయందు మాత్రము నేత, వడ్రంగము మున్నగు పరిశ్రమలు నేర్పించుటలేదు. జిల్లాబోర్డు ఉన్నత పాఠశాలయ ది మండలమున కావలి, నూడూరు, కందుకూరు బుచ్చిరెడ్డిపాలెం ఆర్యకూరు మున్నగు గ్రామములయందే ప్రాథమికవిద్య గలపబడుచున్నది. కనుక నీ తిరుణమున వెంకటగిరి రాజుగారి కళాశాలయందు ప్రాథమికకాఖను నెలకొల్పటకు తగుప్రయత్నము సంఘమువారు చేయవలయును.

విలేఖకులకు సూచన

ఈ జ, స. వెం. రం. కో. సు. పూ. ఆ. ప్రకటింపబడును. ఆంధ్ర పరిషత్

గొల్ల శాస్త్రీగారి పర్యటన నివేదికము

ఎంత కాలమో మనిషిని మారేడుకాయ చేయుటలు?

గొల్ల శాస్త్రీగారి పర్యటన నివేదికమును ప్రచురించి అందు ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండ్ కనడాదేశముల యందు బలి పర్యటనము మూడుభాగాలుగా విభజించబడినది. ప్రత్యక్ష పరిశీలన కనిపించక పోయినను సామాన్య జాతీయ రాష్ట్రములలోని ప్రజలకు భారతీయుల యాభివృద్ధిని గూర్చి తెలియు చేయుటకు తమ పర్యటనము ఫలకరించినందు సేవయందు చాల ప్రాముఖ్యము కలవనియు నితరకాలము భారతీయులకు సమానస్వత్వములు కలసరాజ్యములలో అభివృద్ధి పోవుట కీ విజ్ఞానము లేమియు కారణమనియు ఇట్టి పర్యటనములవలన పరస్పరానుభూతియు అభివృద్ధి కలవనియు, ఆస్ట్రేలియాలోనున్న 2 వేల భారతీయులలో ఎక్కువ మంది మహమ్మదీయులే యనియు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలాండ్, సుమారు 1000 మంది మహమ్మదీయులలో వుండి స్థితిలోనే యున్నారనియు భారతీయులలో ఆస్ట్రేలియాను నింపుట తమయందేవ్యము కాదనియు వారికి ప్రస్తుతముగల శిష్టాభివృద్ధి తొలగింది సమానపారిత్ర్యము అభివృద్ధి చేయుటకు తమ యందేవ్యమని తెలియజేయుట త్యాగశక్తికల యొవ్వనయు భారతీయులకు వోటు అధికారమునిచ్చుటకు 1902 క సంవత్సరము నుండి వచ్చినయు అందు కని ముఖ్యముగా మూల్యముగా ఆ చట్టమును తగులితి మార్చి భారతీయుల హక్కుల నిలువజేయవలసి వాదన మొనగిరియు దక్షిణ ఆస్ట్రేలియాలో భూముల కాళ్లు, అరటి తోటల పరిశ్రమల విషయమున కల నిషేధము తొలగించబడవలయు, బలీగిగా వచ్చువారలకు మూడు మాసములకన్న తక్కువ కాలముండ వుండుటకై వారి ప్యాస్ పోర్టులను తనిఖీచేసిన వాణ్యుని యు, ఈ విషయములకన్న మిగిలిన విషయములలో ఆస్ట్రేలియా యందు భారతీయుల సమాన పారిత్ర్యము హక్కుల అంగీకరణ బడవలయు, న్యూజీలాండ్ లో కల కి కందల భారతీయులకు వృత్తాంతమున ఫింజెనుల విషయమున న, వని పోటులు తొలగు విషయములను కన్యములు కలవని అట్టి కన్యములు తగిన విజ్ఞాన మిరుపక్షములవారికి కలిగిన తోడనే నశించి లాభము చేయవలసినయు, ఇచ్చట కూడ ప్యాస్ పోర్టుల విషయమును తగిన ప్రతినిధులు భారతీయులకు సాయము చేయవలసినయు అదులకై ఒక ఏజంటును న్యూజీలాండ్, ఆస్ట్రేలియాలో ఏర్పాటు చేయవలసినయు, కనడాలోని భారతీయులకు ఇతర కనడా పౌరులతోపాటు సమానములగు హక్కుల నొసంగవలసి ప్రధానిగాను వాదన మొనగిరియు, ఇచ్చట శ్వేతాశ్వతజాతులకు అధిక విషయముల వైమన స్య ముఖముగా నుండవలయు తగిన యాంక్షోభము కలన నిట్టి వైమనస్యము తొలగిపోయి తగిన హక్కులు అభివృద్ధి కలవనియు నివేదికమున తెల్పుచున్నారు.

శ్రీయుత కలేల్గురుగారు

జీవితసంగ్రహము

శ్రీయుత కలేల్గురుగారు కలేల్గురుగారి సాధారణముగా కాకాసామెలు అని పిలుచుచున్నారు. 1905, 1906 సంవత్సరములో వీరు బి. పట్టమును బడసిరి. వీరు కర్నూట కర్నాటక రాష్ట్రములు, వీరు శాస్త్రము కాస్త్రములలో చతుర్ముఖులై శ్రీయుత గంగాధర రావు దేశపాండిత్యము కలవని వాదించిరి. తాముకల కలేల్గురుగారును మరొకరును కలసి రాష్ట్రములను చేరుతో నొక ఆశ్రమము నేర్పరచిరి. రాష్ట్రములకు అనుజ్ఞానా మహాపతి కను ప్రకటించినాగిరి. నవదీపము ప్రతికను ప్రాణతుల్యముగా యామోనుచున్న అసంఖ్యానందస్వామిగారు సమస్త కలేల్గురుగారికి సహాయముగా నుండెను. ప్రభుత్వమువారి ప్రతికన్యదించి వేసిరి. తరువాత కలేల్గురుగారు హిమాలయపర్వత ప్రాంతమున కేగి 4-5 ఏండ్లు అశ్రమముగా సంవారమొనరించిరి. అటుండిగిచ్చి తొలగి కాలము కవిత్వమునిర్మాణమునకును, గాంధీయచార్తును దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన పిమ్మట కలేల్గురుగారు మహాత్మాచే శాశ్వతినిబడిరి. శిష్యులై ఆశ్రమము ప్రారంభించిరి మొదల అంతే నివసించుచు కలిసియులగు శాశ్వతమయములను సరిగా నిమగ్నించిరి. శ్రీయుత పాతకాలను ప్రారంభించినపు డామును మహాత్ముడు

పహాశోపాధ్యాయునిగా నియమించెను. వీర్యుడు గుణభావ విభావిత మేర్పడగానే కలేల్గురుగా రావివయమున క్రథ బూనిరి.

అనపోయోధ్యము ప్రారంభమైనప్పుడు కలేల్గురుగారు గుణభావము యువజనులకు ముఖ్యముగాను సర్వజన ప్రయోజన ప్రచారముచేసెను. మహారాష్ట్ర కర్నాటకములలో గూడ వీరి కళికాపరు పలుకుబడి కలదు. కర్నాటకమునందలి పాతకాలము ఆశ్రమములను చాలవరకు విరివలననే సంస్కరింపబడెను.

1922 సంవత్సరములో ముంబైలో జరిగిన కర్నాటక విద్యా పరిషత్తుకు కలేల్గురుగా రధ్యక్షత వహించిరి. అసంఖ్యానంద స్వామిని కారాగృహమునకు తప్పి పిమ్మట నవదీపము ప్రతికను ప్రధానసంపాదకత్వము వహించిరి. వీరికి మహారాష్ట్రమే మా తృప్తావస్థయైనను గుణభావముగూడ మిక్కిలి గొప్పపాండిత్యము కలదు. వివాహము చేసినవందే కాళ్ళకై బ్రహ్మచర్య స్వస్థము జరుగవలసినయే వీరు బోధించుచున్నారు. పాశ్చాత్యశాస్త్రములను కరిగించునాడెను. మన కది లాభకరము కాదని వీరు చెప్పుచుండురు. ఇప్పుడు వీరికి సంతతము శిక్షణముండెను.

30 దినములువరకు

మిక్కిలి తగినవెల! త్వరచేయండి!! GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES. 3 సంవత్సరము గ్యారంటీగల రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ వాచ్ క్రొత్తమోస్తరు అమెరికా U. S. A. యంతే గడియారములు ఈ గడియారం మాయోక్కి సాంకేతికతపై వృద్ధమైన తీవర సామానులలో తయారు చేయబడి ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను

పతన పెట్టుబడియున్నది. చీకటిలో దీపము సహాయములే గొట్టుట ముడగినది. బ్రేస్ లెట్ యను చేతిగొలుసు, చిన్నది, పెద్దదిచేయవచ్చు స్ప్రింగ్ పెట్టుబడియున్నది. ప్రతి గడియారము చక్కగా పరిశోధించి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రకటనతో కంపెనీయును, మియోక్కి విలాసము తెలియజేయు విశేషముగా వ్రాయవలెను వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రఫుండు రోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం బ్రేస్ లెట్ ముంజీతి గడియారము, నీటి స్ప్రింగ్ గొలుసు చేరి రూ. 8-8-0. 2. 4. మూల. డిటా. గొలుసు చేరి రూ. 9-8-0. 3. 3 మూల డిటా గొలుసు చేరి రూ. 10-8-0.

సోల్ ఏజంటు-సారథి అండు, కో. తపాలుపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. బి. మద్రాసు.

భారతీయ మహామండల యాజమాన్యముక్రింద హిందూదేశీయచిత్రకళా

ప్రదర్శనముచిత్రకళావిక్రయము

1928 సంవత్సరములో జరుగును, లేది ఫలము తరువాత తెలుపబడును. ప్రదర్శనమునకు తంపుసామానులన్నియు ఈదిగున చిరునామాకు ఫిబ్రవరి నెలలోగూడగా పంపవలెను వికరములకు ఈ దిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Mrs. Rukmini Lakshmi pathi, B. A. Joint Secy. Bharata tri Maha Mandalam Post Box No. 359, Madras

మేము ఇప్పుడు నవ్వలేక "మంగలి కత్తులు"

కన్నకాళములు. ఆంధ్రసాహిత్యమునకు చేకూరినది. ప్రోత్సహించుడు. మొట్టమొదట కల్పనలనుగా వ్రాయుడు. బి. వె. క. శివశర్మ అండ్ కో లిమిటెడ్ బొమ్మల అండ్ లాక్ మేకింగ్ కం. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) డి.టి.గ్రాఫిక్ పబ్లిషర్స్: "ఇండియన్ పెద్దాపురం" మొట్టమొదటగా వ్రాయుచున్నాము. ముఖ్య గమనింపు (2500) మూల్యములు

నేను చేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దెహరాన్ సిటి దుర్గా మెడికల్ హాస్పిటల్లోని జి. అనెడి పెన్సల్ డొమినియన్ నేవించిన తరువాత స్వస్థమయ్యెను. (2) ఉజ్జయిని 28-9-18 ఎల్. సి. కపూర్, లెట్ ప్రాఫెసర్.

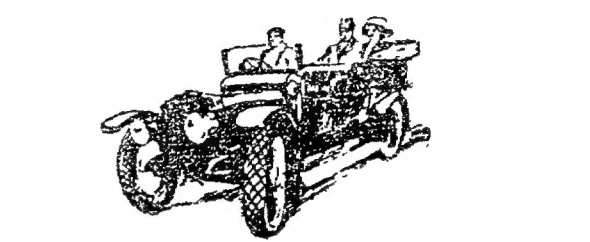
100 కి నూరు గుణమైనవి.

హా-హా-యు-నే-హా అను డొమినియన్ నేవించుటచే ప్రముఖ తప్పిబయట చేరుట, బయట చేరునప్పుడు కలుగుకోవలసిన మైల అమితముగా పోవుట, మార్పు, గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా వుండును. గుణమియ్యనివో వైకము వాపనీయబడును. HAKIM ABDUL HAJI, P. O. Kamtaul, Chhangan P. O.

100-200 లాభము

స్వరాజ్య సిరాబిల్లు - అన్నిటికంటెను. చాకాయలు నవి; అయితే మిక్కిలి శ్రేష్టమైనవి. ధరలు:—బ్లూ, నలుపు 6 గ్రాములు రూ 0-14-0 12 గ్రాములు రూ 1-8-0, (86) గ్రా రూ 4 ఎలుపు 3 గ్రాములు రూ 1,6 గ్రా రూ 1-12-0 12 గ్రా రూ 2-4-0 86 గ్రా రూ 3-4-0 పోస్టు, ప్యాకింగు ఖర్చులు చేరు. Swaraj Ink Factory, 173/3 (7) Cornwallis street, Calcutta

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమాసములలో మోటారుబుడ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే పనులు చేయునో మున్నగు విషయముల నెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయుట:— మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/22 Broadway, MADARS.

బహుమానము

వైద్య విద్య ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములకు మార్గదర్శి అన్ని భావలలో దొరుకును. రాజవైద్య నారాయణజీ శేఖరజీ, (1908) 27, చిన్ననానాబాద్, చుక్కరాజు. అందరికిని ఉచితము సిలాబెట్టు అనగానేమి? ఆంగ్ల భాషలో ఉత్తరములు వ్రాయవలెను.

Bharat Sanjivan & Co., (No 1) Kankhal U P.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మండిది దెబ్బ 1.50 6-0 ముత్యము. అమ్మతాంబూలము డిపో, మదరాసు-గొంగూరు.

Advertisement for 'Gangulika' (గంగులిక) featuring text about its benefits for health and vitality, including phrases like 'పలకలు-రవ్వనకరలు' and 'అద్దేపల్లి హరిశ్చంద్రుడు'.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా గాఢి అణాలు గం మాత్రమే.

అమృతాంజనము తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

అమృతాంజనము డిపో { 109, ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి.
7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

నిఖిల భారత వర్షీయ ఆయుర్వేద విద్యాపీఠము

౧౮౨౩ వ సంవత్సరము పరీక్షలు

(515)

(౧) ఈ విద్యాపీఠముయొక్క పట్టపరీక్షలకు "ఆయుర్వేదాచార్య", "ఆయుర్వేదవికారద", "భిషకపరీక్షలు" ౧౮౨౩ వ సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెల ౧౮-వ తేది మొదలు ౬ రోజులు ఉదయము ౧౦ మొదలు మధ్యాహ్నము జరుగును. (౨) మాభిషకపరీక్షల తారీఖు, పరీక్షా కేంద్ర వ్యవస్థాపకుల నడిగి తెలిసికొనవలయును. కేంద్ర వ్యవస్థాపకుల నామములు ఈ కార్యాలయముగలదా నెఱుంగవలెను. (౩) పరీక్షా కేంద్రములు:—ఆబోనూరు, ఆగ్రా, అజ్మీరు, అలీగఢు, అమరావతి, బదాయూన్, బాంకీపూరు, బెజవాడ, బాబుపేండ్రగఠం, బొంబాయి, బులందశహర్, బరేలి, కలకత్తా, కొలంబు, గ్వాలియర్, హరద్వారము, హిస్సార్, జమ్ము, లక్నో, లూథియాన, మద్రాసు, మహేంద్రగఢు, మైసూరు, పూనా, పూరి, రామగఢుమున్నగునవి. (౪) ఈపరీక్షలకై దరఖాస్తులను స్వీకరించుటకు నమానాలయందు వ్రాసి పరీక్షాకుల్లో ౧౮౨౩ వ సం॥ మార్చి ౧ వ తేదీలోగా మాకు చేరునట్లు పంపుకొన వలయును. దరఖాస్తు నమానాలు ఈ కార్యాలయమున దొరకును. (౫) నమానాల స్వీకృతిగాఢ వెలియునట్లును తమ చిహ్నామాలను అంగమునందును వ్రాయ వలయును. పోస్టాఫీసువారి యాంగ్ల భాష వర్ణ క్రమముడూ తీరుననే తమ యూరిపేర్లను వ్రాయవలయును. తేనియో వ్రత వ్యవహరములందు మిక్కిలి యసందర్భము లేర్పడుచున్నది. (౬) ఈపరీక్ష లన్నింటియందును ప్రశ్న ప్రశ్నలకు సంస్కృతమునందును ఉత్తరములు నైతము సంస్కృతమున లేదా హాళి లిపియందు వ్రాయవలయును. భిషకపరీక్షలకు మాత్రము తమకు సంస్కృతమున నుత్తరములు వ్రాయుటకు సాధ్యముకానియో తమ మాతృభాషయందు వ్రాయవలెను. (౭) పరీక్షాకుల్లో క్రమము:—ఆచార్యపరీక్షకు రూ॥ ౧౦/- వికారదపరీక్షకు రూ॥ ౧౫/- భిషకపరీక్షకు రూ॥ ౩/- పరీక్షా పరిణామ మారకప్రక్రమముల పంపుట కయ్యుండి ఖర్చులకై ర అణాలు ప్రత్యేకముగా నైతము తమ పరీక్షాకుల్లోనుండి గూడ పంపవలయును. అట్లు పంపనియో వారి దరఖాస్తులు గమనింపబడవు. (౮) దరఖాస్తు నమా నాలు, నియమావళి మున్నగువానికై యాక్రింద సంతక మిడినవారికి ఒక అణా తపాలాబిళ్ల సంపుట వ్రాసికొనవలయును.

నిఖిల భారత వర్షీయ ఆయుర్వేద మహామండల } ఆయుర్వేదభూషణం. పండిత. యం, దొరస్వామి
విద్యాపీఠముల కార్యాలయము, ౬, ఆదియప్ప } అయ్యంగారు,
మొదలి వీధి, వేపేరి, మదరాసు. } ప్రధానమంత్రి.

విద్య ముక్త రథ్యజ

(ప్రవక్ష్య రత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదాచార్యులలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది. ఇందు కుడిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, కచ్చుక మూలము మొదలగు విలువలగల ద్రవ్యములు చేరియున్నది. పై గ్రంథములోని యొకము ప్రకారము నిర్దష్టముగా మాత్ర తయారు చేయబడియున్నది.

ఈ శ్రీచిన్నాచార్యులలో నకవాచిద్యుతద్యతే । మేధాయాః కాంతిజనః కామోద్దీపకృష్యుకాః । బుద్ధిని, ఆయుర్వాయును వృద్ధిచేయును. కీరమానక కాంతినిచ్చును. హేతుగ భాకుత్వస్థితికి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమాత్రము, క్షయ, శుభ్రోగములు, మొదలగు భాకుత్వలక్షణములగు వ్యాధులలో హేతుగ నుక యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. తెల 25 మార్కలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్) వసూలైన మూలభదనము 1,12,925.
డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీకృతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.
19 వారిన్ రోడ్డు మాంటురోడు, దుబ్రాగు.
నిర్దుష్టముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయబోషధములకు పుట్టినిల్లు. క్యాంటాగు ఉచితముగా పంపబడును.
మీ సపుమందుల వలనను, ఇతరు కూడ ఇదేమో స్వరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకును.
ప్రాంతీలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళీకి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరువళి,
(3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు.

నిర్ణయకాలమునందు నగలుతయారు చేసియిచ్చునట్టివారు

లేరని సందేహమువలదు

మేలైన పుష్పరాగములు, సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన తోడుజురలు రెయారుగా ఉన్నవి. ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై త్వరలో తీసుకొనుట మంచిది.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
(5) 25, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

మోసము గ్రహించవలెను

మేము చాలాకాలమునుండి క్లిష్టాభిందులములను పీర్లక తలగుడ్డలు తగలురా బట్టలు తయారుచేయుచున్నాము. మా బట్టలు ప్రతిగానుమున ప్రసిద్ధి చెందిన ప్రతిమాగ్నెట్టున అమృతమును యీ మధ్య కొంతమంది వర్తకులు నాణ్యము లేనట్టి వంటిర్చి ఉత్తిన యడల బాదలు పట్టబట్టుకంటిన్చి క్లిష్టాబట్టలు తయారుచేయించి మాబట్టలే అని ప్రజలను మోసపుచ్చుచు న్నారు. సవరమోసము లేకుండుటకై గాను మా బట్టలు ప్రతిభిండుకాపైని మాపేరువున్న బొమ్మకంటి అంటించి యు న్నాము. మాయద్రస్సు లేనట్లుకంటి క్లిష్టాబట్టలు మావి కాదని గ్రహించవలెను. మాపేరుతో వున్నట్లువి మాత్రమే మావనిమాను కొనవలెను. కొరవడడల ధరలు తెలియపరచెదము. క్లిష్టాబట్టలు ఉతుకుకొనుటకు మేము సోపు తయారుచేసిినాము. పా 1-2 ర 0-12-0 ముస్సావలముకాకను.

కెలిగ్రాఫ్ ఆర్డెస్సు, } ముప్పన సోమరాజు, పిర్రాజు
అంగుడు. } పెద్దాపురము, గోదావరిజిల్లా.

వతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాది బూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మార్తలు పుచ్చుకొనిన తనదముగా నుండుటయేగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలంబు జ్వరము, సన్నిపాలము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగు విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనొప్పులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కిది కృబాయుధమువలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-8

200 మార్తలసీసా 1-కి ర 0-4-0; దబ్బా సీసాలు ర. 2-8-0
వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికై నా ర 0-6-0.
పి.సి. పి. ఆంధ్ర రో. ఆయుర్వేదసమాజం, వెలిదేపి. నెల్లూరుజిల్లా.

హెచ్చరిక

సాధారణ ఆరోగ్యముగల జనులు వారికి బుద్ధిగలి అధిక తేహధార్మ్యము కావలయుననినో,
"ఆ తంక నిగ్రహ"
మాత్రలే వారికి జీవ సంబింబిటి పరమ అమృతము—
వీని తెల 1 రూపాయి మాత్రమే. త్వరపడుడు.
మ రి యూ
ఏలాటిసంగతులు మీకు కావలయుననిన వానిక ఆప్తుడే గమనించెదములేదా మా ప్రసిద్ధపుస్తకం కామత్రామునకు గాను వ్రాయుడు. ఈపుస్తకం యిహం. కిపాలు ఖర్చులుకూడ చేరు వైద్యశాస్త్ర మణికంకర్ గోవింద్రి.
ఆలంకనిగ్రహ బోషధాలయము.
26 బ్రాచ్య, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను ఆరోగ్యమునకు తోచుకరము తద్వలన లేదు. పిశిరారితో వని లేదు. ఎలలపు, రెలలపు, కచ్చు, అను మూడు విధముల ఆ రోగమును ౬ చి. గ్రాములలో మాన్పును. శ్రీల బంబుకు వ్యాసులకు కూడ ఇది కావలయును. (251) డబ్బీ 1 కి ర 2-4-0
గంకగ్య ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా)

రత్న పురుష లేహ్యం

శుభివ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన ఇతర కారణములు వలన, కలిగిన శుక్ర నష్టమును పోషించి బలముకలగజేయును. ఈ యాలికామహిను తెలియనివా రుండరు. విశేషించి వాయు నక సరము లేదు. కే 1-కి ర 8-4-0 లు. కొరవడల క్లిష్టాగు ఉచితము.
పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,
Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutts and Co.
172, CALCUTTA.